

Turvalliset koulumatkat ja joukkoliikenne Kirkkonummella

Hankkeen yhteenvetomuistio

31.10.2018

Toteutettu osana Trafín tieliikenteen turvallisuustoiminnan hankeohjelmaa 2017

SITOWISE

Tiivistelmä

Hankkeen tavoitteena oli oppilaiden koulumatkojen turvallisuuden parantaminen Kirkkonummella, turvallisuuteen liittyvien haasteiden ja kehitystarpeiden selvittäminen, vertaistukimallin kehittäminen koulukuljetuksiin sekä moniammatillisen verkoston rakentaminen turvallisten koulumatkojen tueksi. Koulukuljetusoppilaat olivat tässä hankkeessa keskeinen kohderyhmä, mutta kampanjat kohdistettiin kaikille oppilaille.

Hanke toteutettiin osana Trafín vuosittaista tieliikenteen turvallisuustoiminnan hankeohjelmaa.

Hanke rakentui neljästä vaiheesta, joita olivat ideointivaihe, kampanjan toteutuksen suunnittelu, kampanjan toteutus ja tulosten raportointi. Hankkeeseen muodostettiin moniammatillinen työryhmä, jossa oli edustus kunnan kolmelta eri tulosalueelta: sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden toimialalta, kuntatekniikan toimialalta sekä konsernihallinnosta. Mukana työryhmässä oli myös edustus Trafista, HSL:stä ja Liikenneturvasta. Työtä tuki ulkopuolinen asiantuntijaorganisaatio Sitowise Oy. Työryhmä kokoontui yhteensä viisi kertaa.

Kampanjan ideointipajassa, joka rakensi koko kampanjan rungon, oli mukana oppilaita, opettajia, kuntalähettiläitä, nuorisovaltuuston puheenjohtaja sekä hankkeen työryhmän jäseniä.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa. Ohjausryhmässä oli edustusta sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden toimialalta, kuntatekniikan toimialalta, Trafista, HSL:stä sekä Sitowise Oy:stä.

Osallistaminen ja vaikuttaminen olivat avainasemassa koko hankkeessa. Hankkeen onnistumisen näkökulmasta on ollut erittäin tärkeää, että oppilaat ovat saaneet olla mukana suunnittelussa ja toteutuksessa. Kyseessä on oppilaiden rakentama, värittävä ja kuvittama kampanja, joka on rakennettu hankkeen avulla. Hanke on myös ollut osaltaan uuden opetussuunnitelman hengen mukainen, sillä oppilaita on osallistettu hankkeeseen alusta alkaen. Hanke on toteuttanut myös kunnan strategiaa eli ottanut kuntalaiset mukaan päätöksentekoon ja arjen toimintaan.

Päätelmänä voidaan todeta, että hanke sai aikaan selkeästi kokonaisuuden, joka on kopioitavissa toisiin kuntiin ja mahdollistaa toiminnan jatkumisen jokavuotisena Kirkkonummella. Hanke jatkuu normaalina toimintana ensi syksynä ja talousarvioon vuodelle 2019 on lisätty hankkeelle kuluja. Hankkeen tavoite vertaistukimallin rakentamisesta koulukuljetuksiin osoittautui tällä aikataululla liian kunnianhimoiseksi tavoitteeksi, tavoitteen toteutuminen otetaan mukaan seuraavina vuosina.

Sisältö

1. Johdanto

2. Onnettomuusanalyysi

- a) Poliisin tietoon tulleiden onnettomuuksien tilastot vuosilta 2013–2017
- b) Liikennevakuutuskeskuksen onnettomuustietoinstituutin (OTI) tiedot koulumatkavahingoista vuosilta 2007–2016

3. Kyselyiden tulokset

- a) Oppilaskysely
- b) Liikennöitsijäkysely

4. Kampanjan suunnittelu

- a) Oppilastyöpaja
- b) Hahmokilpailu

5. Kampanjan toteutus

6. Päätelmät

1) JOHDANTO

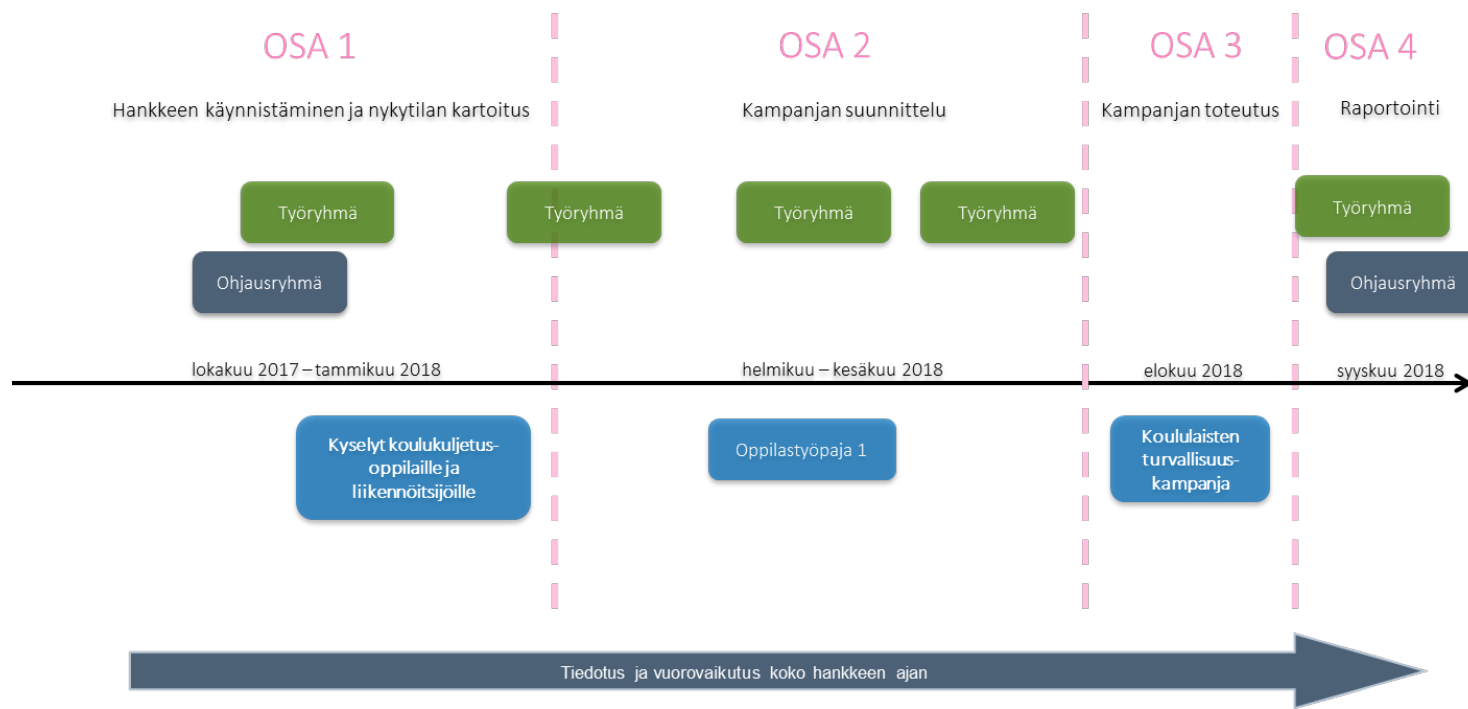
Johdanto

- Tämän hankkeen tavoitteena oli lasten koulumatkojen turvallisuuden parantaminen. Hankkeessa keskityttiin erityisesti koulukuljetuksilla ja avoimella joukkoliikenteellä tehtäviin koulumatkoihin. Koulukuljetuksilla ja avoimella joukkoliikenteellä tehtävien koulumatkojen turvallisuuden parantamiskeinoja ovat koulujen lähiympäristössä sijaitsevien pysäkkien ja koulumatkoihin sisältyvien vaihtopysäkkien turvallisuusongelmien tunnistaminen sekä vaikuttaminen lasten käyttäytymiseen joukkoliikennevälineissä, pysäkeillä ja pysäkkien lähistössä. Lasten käyttäytymiseen vaikutetaan tiedottamisella, valistuksella ja kampanjoinnilla.
- Kirkkonummella laadittiin loppuvuodesta 2017 kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelma, jonka yhteydessä tehdyissä asukas- ja koululaiskyselyissä nousi esille huoli lasten koulumatkojen turvallisuudesta. Kyselyihin vastanneiden mielestä paras keino liikenneturvallisuuden parantamiseksi on lasten liikennekasvatus kouluissa ja kotona. Tässä hankkeessa on lisäksi tunnistettu, että liikennöitsijöiden, oppilaiden vanhempien ja koulujen henkilöstön tietoutta lisäämällä voidaan vaikuttaa lasten koulumatkan turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen.

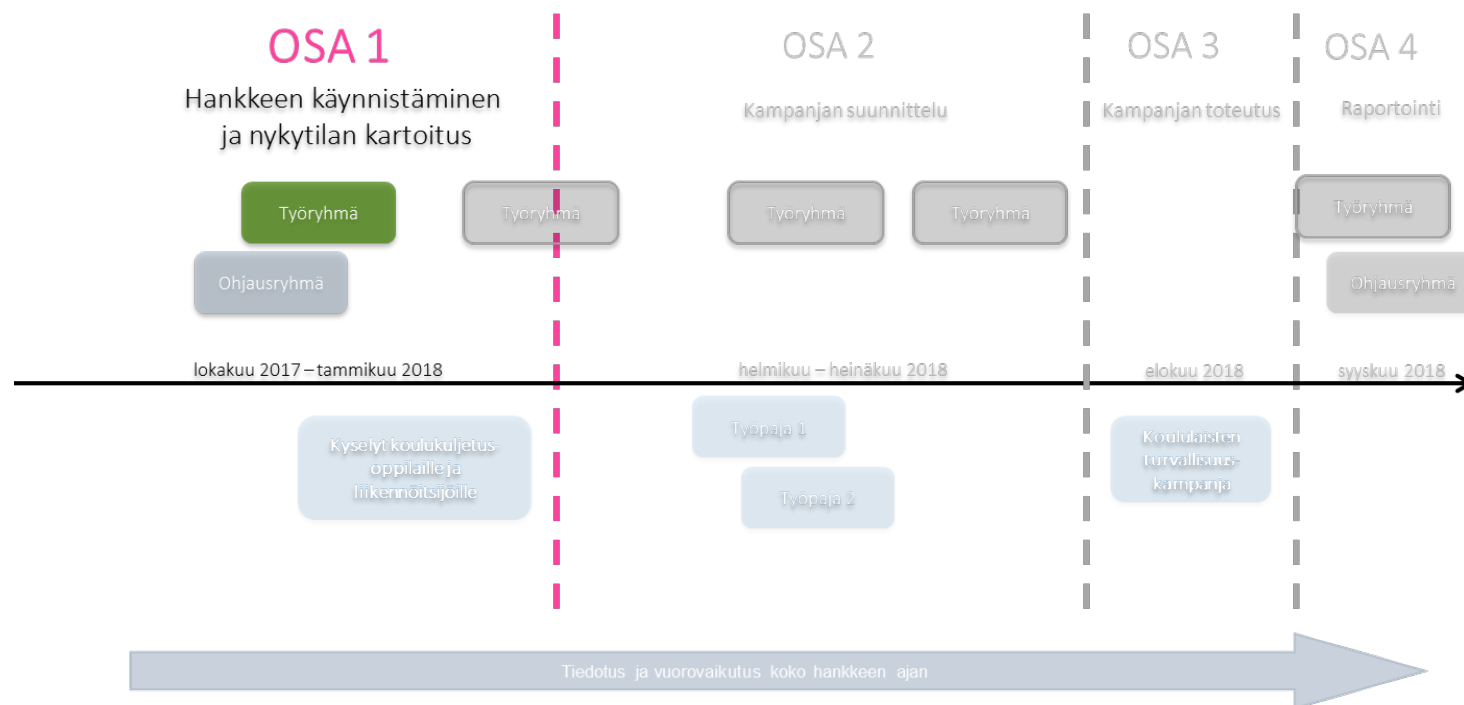

Johdanto

- Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa kartoitettiin koulumatkojen turvallisuutta tilastoitujen onnettomuuksien näkökulmasta. Oppilaille laadittiin kysely, jolla selvitettiin koulumatkojen nykyisiä haasteita sekä oppilaiden kokemaa turvallisuuden tunnetta. Liikennöitsijäkyselyllä selvitettiin koulumatkojen kehittämistarpeita liikennöitsijöiden näkökulmasta.
- Hankkeen toisessa vaiheessa suunniteltiin liikenneturvallisuuskampanjan toteutusta. Oppilaat pääsivät osallistumaan kampanjan suunnitteluun oppilastyöpajassa. Kampanja toteutettiin syksyllä 2018.

2) ONNETTOMUUSANALYYSI

Onnettomuusanalyysin sisältö

Onnettomuusanalyysi koostuu kahdesta osasta:

a) Poliisin tietoon tulleiden onnettomuuksien tilastot vuosilta 2013–2017

- Yhteenvetoja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että poliisin tilastojen ulkopuolelle jää suuri joukko erityisesti loukkaantumiseen johtaneita jalankulun ja pyöräilyn onnettomuuksia.
- Tilaston ulkopuolelle jää myös paljon esimerkiksi pysäköintialueilla tapahtuneita peltikolareita.
- Itsemurhia ja epäiltyjä itsemurhia ei poisteta tilastosta, sairauskohtauksen aiheuttamat kuolemaan johtaneet onnettomuudet poistetaan.

b) Liikennevakuutuskeskuksen onnettomuustietoinstituutin (OTI) tiedot koulumatkavahingoista vuosilta 2007–2016

(v. 2016 tiedot ovat ennakkotietoja)

- Koulumatkavahinko = Liikennevakuutuksesta korvattu vahinko, jossa vähintään yksi 7–15-vuotias henkilö on vammautunut tai kuollut koulumatkalla.
- On huomattava, että pyörällä tapahtuu paljon yksittäisonnettomuuksia, joista ei ilmoiteta poliisille tai vakuutusyhtiöön. Vuodesta 2014 lähtien hoitoilmoitusrekisteriin on koottu tietoa tilastojen ulkopuolella jääneistä vakavista loukkaantumisista. Esimerkiksi Uudellamaalla tapahtui hoitoilmoitusrekisterin mukaan vuosien 2014–2016 aikana 10 onnettomuutta, joissa alle 14-vuotias pyöräilijä loukkaantui vakavasti.

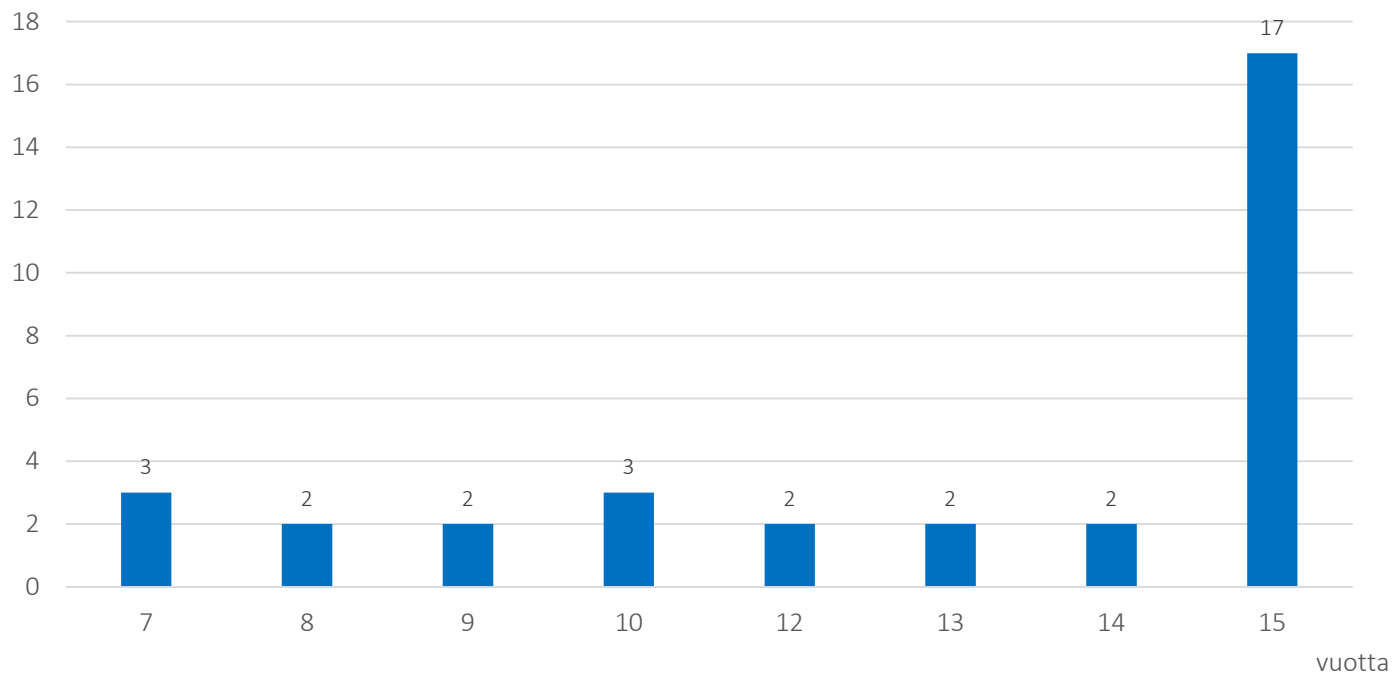
Poliisin tilastoimat onnettomuudet v. 2013–2017

- Kirkkonummella tapahtui vuosien 2013–2017 aikana 863 onnettomuutta, joista **33:ssa oli osallisena 7–15-vuotias**.
- Onnettomuuksissa ei kuollut yhtään 7–15-vuotiasta. Kouluikäisten onnettomuuksista 58 % (19 kpl) oli loukkaantumiseen johtaneita.
- Yli puolet (52 %) poliisin tilastoimista 7–15-vuotiaiden onnettomuuksista tapahtui 15-vuotiaille.

7–15-vuotias oli osallisena 3,8 %:ssa Kirkkonummen onnettomuuksista. Ikäluokkien osuus väestöstä on n. 14 % (v. 2016)*. Jalankulun ja pyöräilyn onnettomuusmäärät ovat kuitenkin aliedustettuja poliisin onnettomuustilastossa.

7–15-vuotiaiden onnettomuuksista 16 ajoittui arkipäiviin kello 7–17 välille

Onnettomuusuhrien ikäjakauma Kirkkonummella

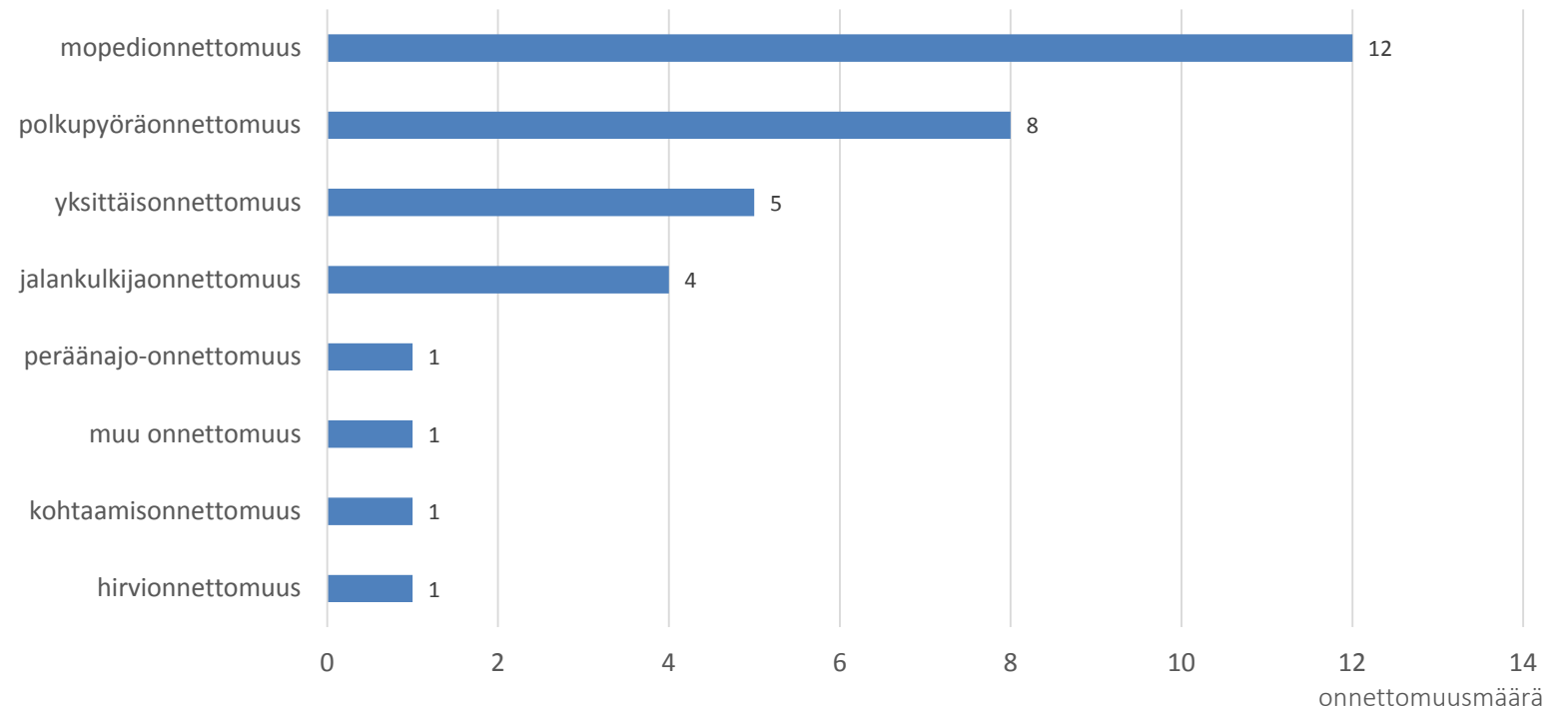

Poliisin tilastoimat onnettomuudet v. 2013–2017

- Kirkkonummella 7–15-vuotiaiden yleisimmät onnettomuusluokat olivat mopo-onnettomuudet (36 %) ja polkupyöraonnettomuudet (24 %).
 - Myös henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa mopo- ja polkupyöraonnettomuudet nousivat esiin yleisimpinä onnettomuusluokkina kouluikäisten osalta.

Arkipäivinä kello 7–17 välillä tapahtuneista 7–15-vuotiaiden onnettomuuksista 31 % oli mopo-onnettomuuksia, 25 % polkupyöraonnettomuuksia, 19 % jalankulkijaonnettomuuksia ja 19 % yksittäisonnettomuuksia.

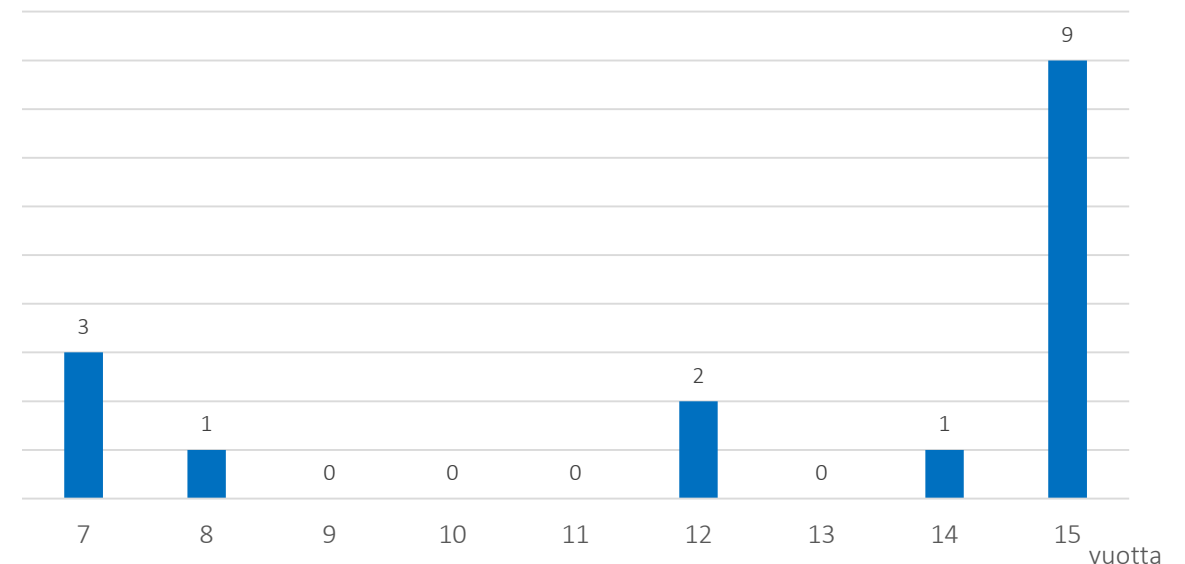
Onnettomuusluokat Kirkkonummella (osallisena 7–15-vuotias, kaikki ajankohdat)

OTI:n tilastoimat koulumatkavahingot v. 2007–2016

- Uudellamaalla tapahtui vuosien 2007–2016 aikana **418 liikennevakuutuksesta korvattua henkilövahinkoa**, jossa vähintään yksi 7–15-vuotias on vammautunut tai kuollut koulumatkalla. Onnettomuuksissa kuoli 3 ja vammautui vakavasti 8 koululaista.
- Kirkkonummella tapahtui tarkasteluvälillä **16 koulumatkavahinkoa**. Onnettomuuksissa ei kuollut yhtään koululaista, mutta yksi vammautui vakavasti. Yli puolet (56 %) onnettomuuksista tapahtui 15-vuotiaille. Ala-asteikäisiä oli 38 % onnettomuuksissa loukkaantuneista koululaisista.
- Uudenmaan kun väestöön (7–15-vuotiaat) suhteutettuna eniten koulumatkavahinkoja tapahtui Vantaalla (0,014 vahinkoa / 7–15v asukas). Koko Uudellamaalla tapahtui 0,003 vahinkoa / 7–15v asukas ja Kirkkonummi asettui vertailussa lähelle keskiarvoa (0,003).*

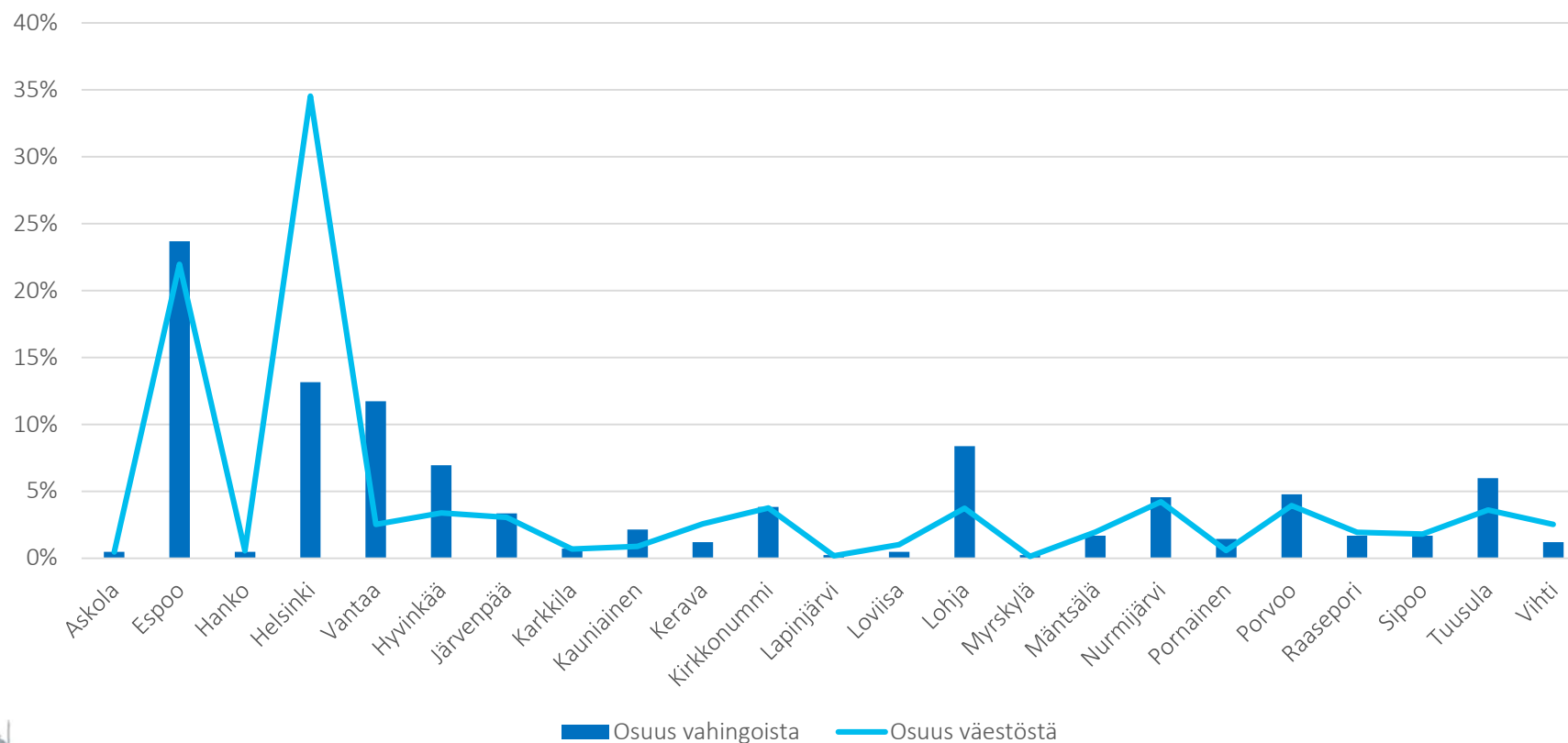
Koulumatkavahinkojen uhrien ikäjakauma Kirkkonummella

** On hyvä muistaa, että kunnittaiset vahinkomäärät ovat pieniä, eikä niiden perusteella voi tehdä merkittäviä tilastollisia päätelmiä.*

OTI:n tilastoimat koulumatkavahingot v. 2007–2016

7–15-vuotiaiden liikennevahinkojen ja väestön osuus Uudenmaan eri kunnissa

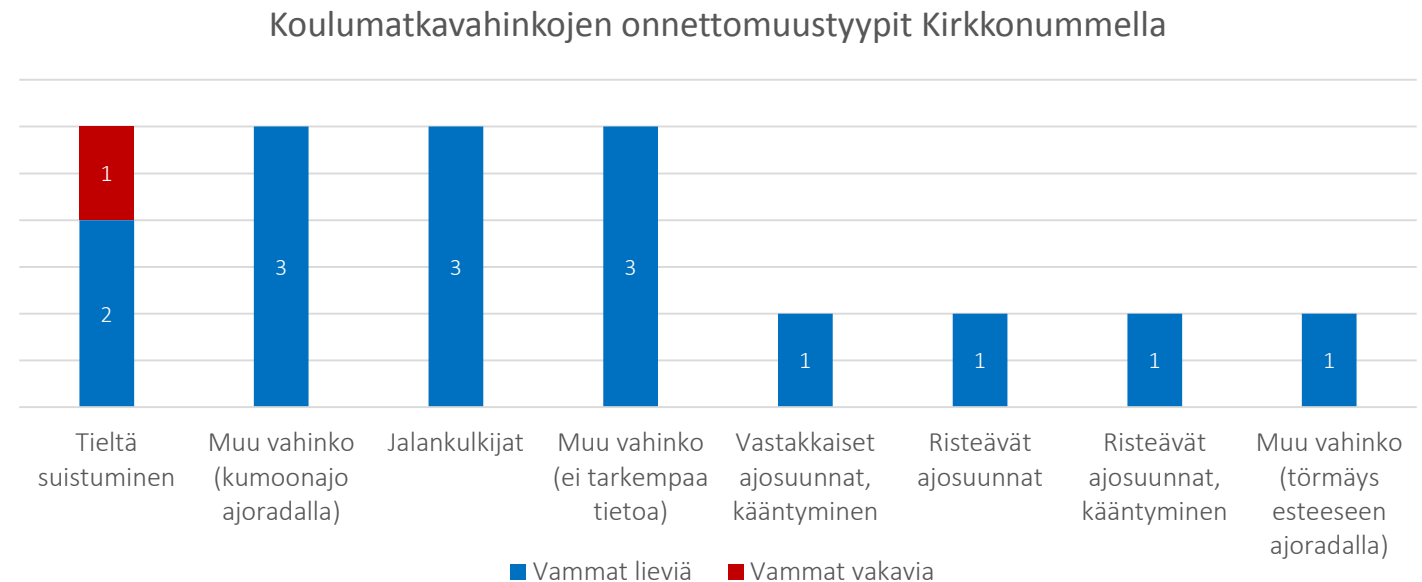
Kuvaajassa on esitetty pylväinä liikennevahinkojen osuus kunnittain koko Uudenmaan vahinkomäärästä. Viiva esittää 7–15-vuotiaiden kuntalaisten osuutta koko Uudenmaan kyseistä ikäryhmästä.

Eniten vahinkoja suhteessa ikäluokan kokoon tapahtui Vantaalla, Pornaisissa, Kauniaisissa, Lohjalla ja Hyvinkäällä. Parhaiten vertailussa sijoittuivat Helsinki, Kerava ja Vihti. Kirkkonummi sijoittuu kuntavertailun keskivaiheille.

Inkoossa, Pukkilassa ja Siuntiossa ei tapahtunut koulumatkavahinkoja ollenkaan, joten ne on jätetty pois vertailuista.

OTI:n tilastoimat koulumatkavahingot v. 2007–2016

- Kirkkonummella ja koko Uudellamaalla yleisin koulumatkavahinkojen onnettomuustyyppi oli ”muu vahinko” (Kirkkonummella 7 kpl).
 - Näitä olivat törmäys esteeseen ajoradalla (1 kpl) ja kumoonajoja ajoradalla (3 kpl). Lopuista ei ole tarkempaa tietoa.
- Muita onnettomuustyppejä Kirkkonummella olivat tieltä suistuminen (3 kpl), jalankulkijaonnettomuus (3 kpl), vastakkaiset ajosuunnat (1 kpl) ja risteävät ajosuunnat (2 kpl).
- Kirkkonummella eniten onnettomuuksia tapahtui etuajo-oikeutetuissa risteyksissä (5 kpl) ja kaarteissa (5 kpl). Muut onnettomuudet tapahtuivat tasa-arvoisissa risteyksissä (3 kpl), suoralla tiellä (2 kpl) ja pysäköintialueella (1 kpl). Koko Uudellamaalla suora tie oli yleisin koulumatkavahinkojen tapahtumapaikka.
- Koululaisista 11 (69 %) oli aiheuttaja-ajoneuvon kyhdissä*

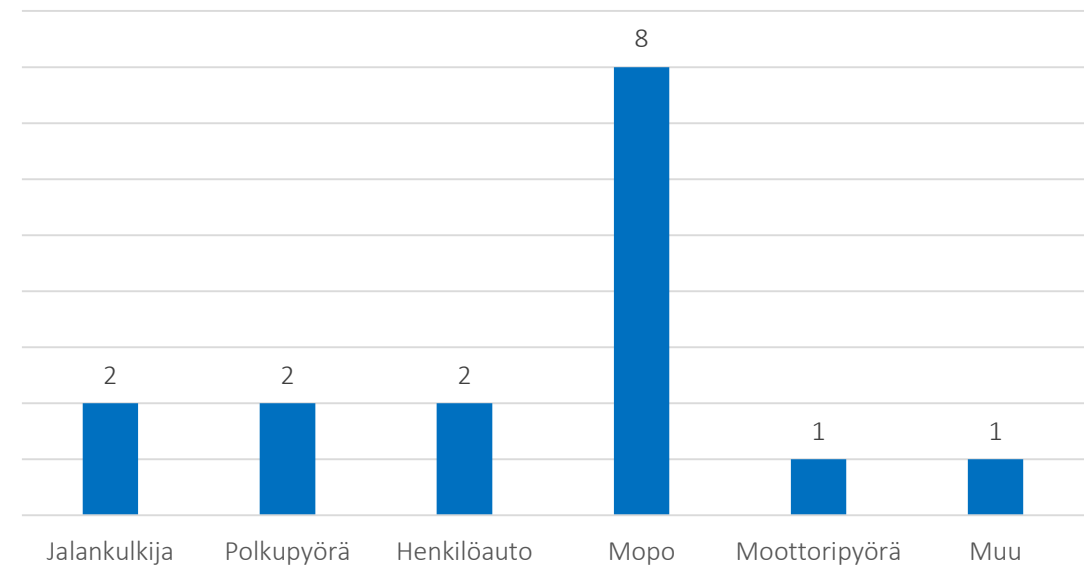

* Tapauksissa, joissa kevyen liikenteen edustaja (osallinen liikkunut esim. jalan tai polkupyörällä) on ollut vahingon aiheuttajana, maksetaan korvaukset kuitenkin aina moottoriajoneuvon liikennevakuutuksesta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aiheuttajien joukossa ei ole koskaan kevyen liikenteen edustajia, vaan näissä tapauksissa aiheuttajaksi on kirjattu jokin moottoriajoneuvo (vaikka tämä olisi todellisuudessa ollut vastapuolena). Tilastoja tulkittaessa tämä on tiedostettava sillä vahingon aiheuttaneiden moottoriajoneuvojen määrät eivät todellisuudessa ole välttämättä niin suuret kuin tilastot kertovat.

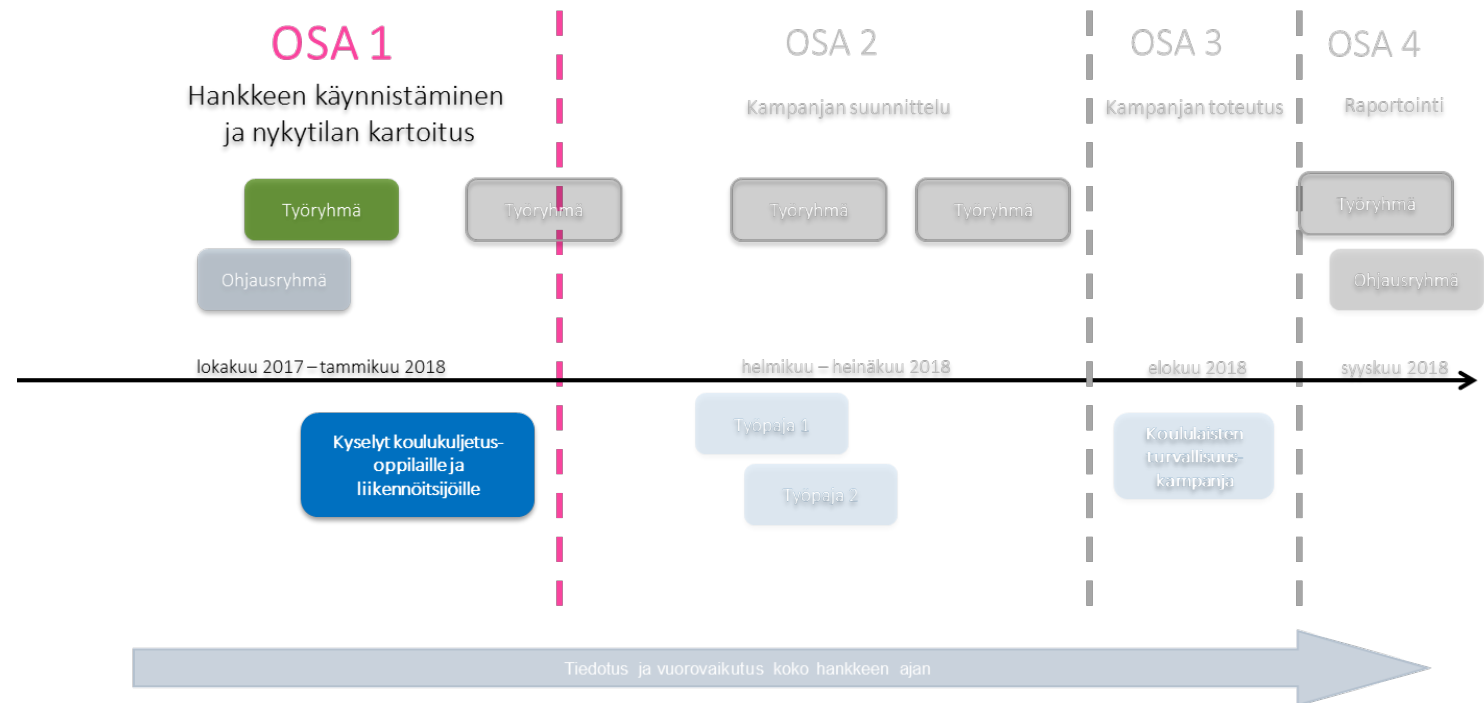
OTI:n tilastoimat koulumatkavahingot v. 2007–2016

- **Yleisin kulkuväline koulumatkoilla tapahtuneissa onnettomuuksissa oli mopo** (puolet onnettomuuksista). Myös koko Uudellamaalla on havaittavissa, että mopojen osuus vahinkojen aiheuttajista on noin puolet (53 %) koulumatkojen onnettomuuksissa.
- Mopo oli 7:ssä onnettomuudessa aiheuttaja ja yhdessä vastapuoli. Moottoripyörä ja muu ajoneuvot olivat aina aiheuttajia.
- **Vain kahdessa koulumatkaonnettomuudessa (13 %) uhri oli henkilöauton kyydissä.** Muissa onnettomuuksissa uhri on liikkunut kävellen tai oletettavasti ajanut ajoneuvoa (polkupyörä, mopo tai moottoripyörä) itse.

Onnettomuusuhrin kulkuväline

3) KYSELYIDEN TULOKSET

Koulukuljetuskyselyiden sisältö

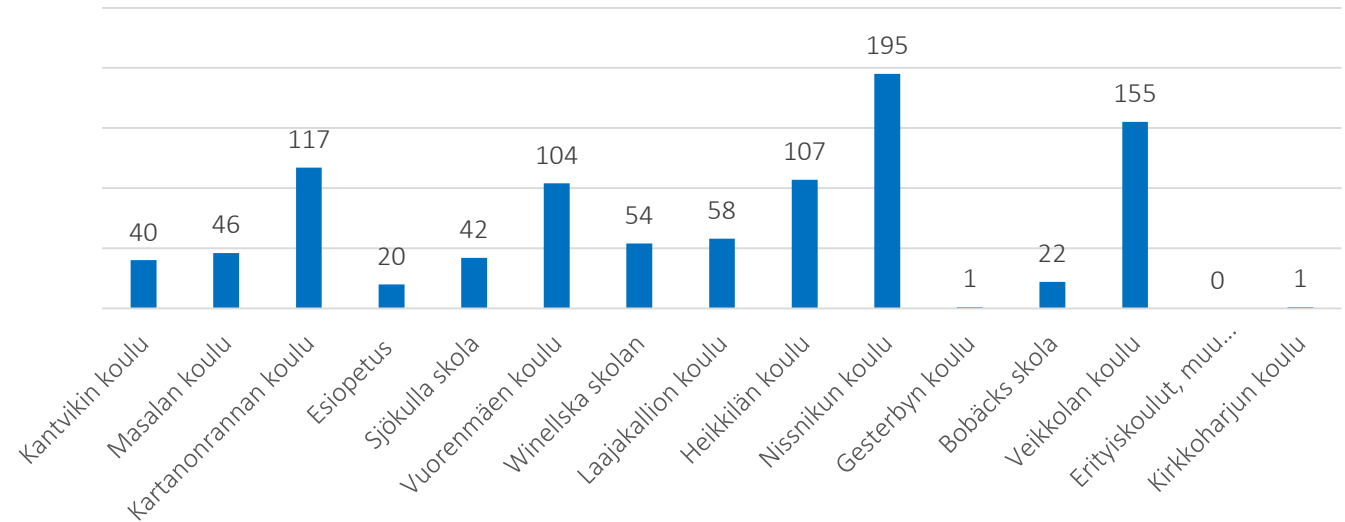
Hankkeessa järjestettiin kaksi koulukuljetuksiin liittyvää kyselyä:

a) Oppilaskysely

- Oppilaskyselyyn vastasi 943 oppilasta 14 koulusta. Lisäksi kyselyyn vastasi 20 esikoululaista.

b) Liikennöitsijäkysely

- Kysely lähetettiin HSL:n sopimusliikennöitsijälle (Pohjolan liikenne) ja 8:lle koulukuljetusten sopimusliikennöitsijälle. Kyselyyn vastasi 4 liikennöitsijää

Oppilaskyselystä tiedottaminen

- Kysely oli auki 5.2.–16.2.2018 välisenä aikana kaikille Kirkkonummen 0.–10.-luokkien oppilaille.
- Kirkkonummen kunta tiedotti oppilaskyselystä internet-sivuillaan 5.2.2018 ja kyselyn tuloksista 15.3.2018.
- Kunta lähetti tiedotteen myös paikallismedialle, jonka myötä aiheesta on julkaistu artikkeli Kirkkonummen sanomissa.
- Kysely sai näkyvyyttä kunnan some-kanavissa (Facebook ja Twitter) julkaistuissa päivityksissä.

Kunnan Facebook-sivu 5.2.2018

Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
5. helmikuuta kello 11:44 · €

Turvallisempi koulumatka – yhdessä, tillsammans! Lue lisää ->

Tryggare skolresor – yhdessä, tillsammans! Läs mer ->

Turvallisempi koulumatka – yhdessä, tillsammans!

Uutisia > Turvallisempi koulumatka – yhdessä, tillsammans! Turvallisempi koulumatka – yhdessä, tillsammans! 05.02.2018 09:58. Kategori: Helmikuun alussa kaikki Kirkkonummen esi- ja peruskoululaiset kutsutaan mukaan vastaamaan...
KIRKKONUMMI.FI

Mukavinta koulumatkassa on kaverit, pelottavinta lujaa ajavat autot

15.03.2018 16:41

Kategoria: Lapsen Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella -projekti: info, asiointi, päätöksenteko ja hallinto

Helmikuussa kaikilta kirkkonummaisilta eskarilaisilta ja peruskoululaisilta oli mahdollisuus osallistua kyselyyn ja kertoa oman mielipiteensä koulumatkoistaan. Kyselyyn osallistui lähes 1000 oppilasta. Suurin osa vastaajista ovat tyytyväisiä koulumatkaansa, mutta parannettavaakin löytyi.

Kyselyssä kiinnitettiin erityisesti huomiota niihin oppilaisiin, jotka ovat oikeutettuja koulukuljetukseen. Kirkkonummella koulukuljetusoppilaat kulkevat joko julkisen liikenteen busseilla tai kilpailutetuilla takseilla tai busseilla.

Yli 70 prosenttia niistä oppilaista, jotka käyttävät koulukuljetusta, nostivat esiin matkaan liittyviä asioita ongelmallisina, esimerkiksi yhteensopimattomat aikataulut ja bussin tai taksin saapuminen myöhässä. Osa lapsista kokivat myös matkan kotoa pysäkillä haastavana, mm. vilkkaan liikenteen takia.

Myös ne oppilaat, jotka eivät käytä koulukuljetusta, nostivat esiin muun liikenteen ja etenkin autoilijoiden ajotavan ongelmana.

Oppilaita kysyttiin myös mitkä asiat tekevät koulumatkasta turvallisen tai turvattoman. Turvalliseksi tien tekee esimerkiksi suojatiet, liikennemerkki ja ystävälliset aikuiset, ja turvattomaksi esimerkiksi pyörä- ja kävelyteiden puuttuminen.

Tyytyväisimpiä koulumatkoihin olivat kyselyn mukaan 3–6-luokkalaisten. Pienimmät oppilaat nostivat esille ongelmallisina asioina kävely- ja pyöräilyreitit kotoa koulukuljetuksen lähtöpaikalle, ja vanhimmat oppilaat taas kuljetusten aikataulut, matkan keston ja täydet koulukyydit.

Kyselyn tuloksia käytetään hankkeessa Turvalliset koulumatkat Kirkkonummella, joka huipentuu liikenneturvallisuuskampanjaan kouluissa alkusyksystä. Kevään aikana kaikkien koulujen oppilasedustajat kokoontuvat ideoimaan kampanjan sisältöä.

LIIKENNE

Turvallisempi koulumatka – yhdessä, tillsammans!

KOULUMATKOJEN turvallisuudesta järjestetään nyt helmikuun alussa kysely, johon kutsutaan kaikki oppilaat eskarista yläkouluun.

KIRKKONUMMI

Helmikuun alussa kaikki Kirkkonummen esi- ja peruskoululaiset kutsutaan mukaan vastaamaan kyselyyn koulumatkojen turvallisuudesta. Myös kunnan

Aikaisemmissa asukas- ja koululaiskyselyissä on noussut esille huoli lasten ja nuorten koulumatkojen turvallisuudesta. Myös kunnan

liikenneturvallisuusuunnitelmassa yksi tavoitteista on turvallisten liikenneyhteyksien luominen, joka parantaa koululaisten edellytyksiä liikua omaehtoisesti.

Siksi Kirkkonummen kunnan sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimiala on käynnistänyt projektin (rahoittajana Trafi ja kumppanina mukana mm. HSL), joka keskittyy koulukuljetusoppilaiden turvallisuuden parantamiseen. Kyselyssä lapset ja nuoret saavat itse kertoa mitä he ajattelevat koulumatkastaan – onko se turvallinen vai onko matkan varrella myös pelottavia

asioita jne.?

Esikoululaiset, ensi- ja toisluokkalaisten vastaavat kyselyyn kotona vanhempien kanssa. 3.–6-luokkalaisten vastaavat kyselyyn oppituntien aikana, ja 7-luokkalaisten kysely toteutetaan luokanvalvojien kautta. Vanhimmat oppilaat saavat kyselyn linkin Helmin kautta, ja vastaavat omalla ajallaan.

Projekti huipentuu syksyllä koulujen alkaessa koululaisten turvallisuuskampanjalla, joka tulee näkymään niin kouluissa kuin katukuvassakin.

Kirkkonummen Sanomat 6.3.2018

Tiedote 15.3.2018

Oppilaskyselyn taustatiedot

- Suurin osa (60 %) kyselyn vastauksista saatiin alakoulun ylempien luokkien oppilailta (3.–6.luokkalaiset)
- Koulukuljetusoppilaita kyselyyn vastanneista oli 268 (28 % kaikista vastaajista)

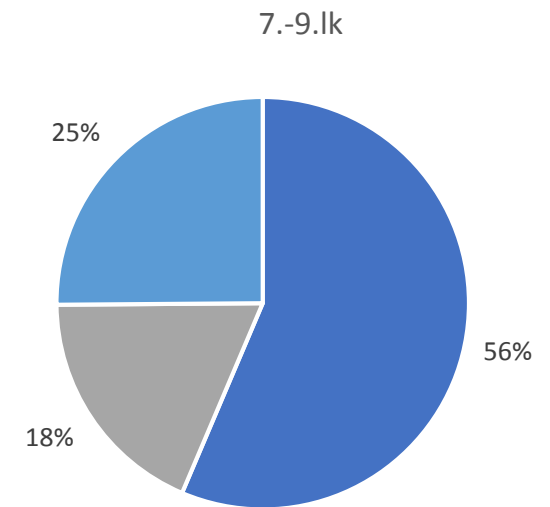
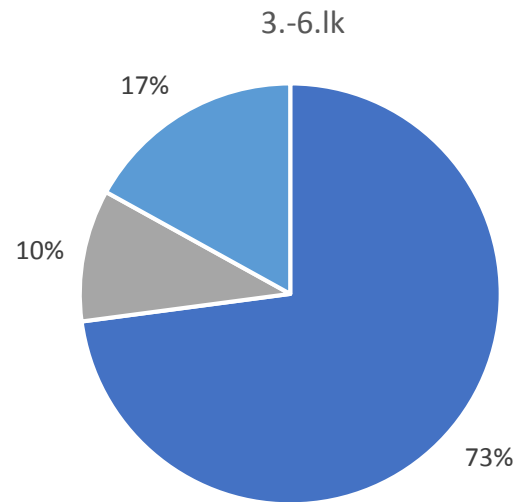
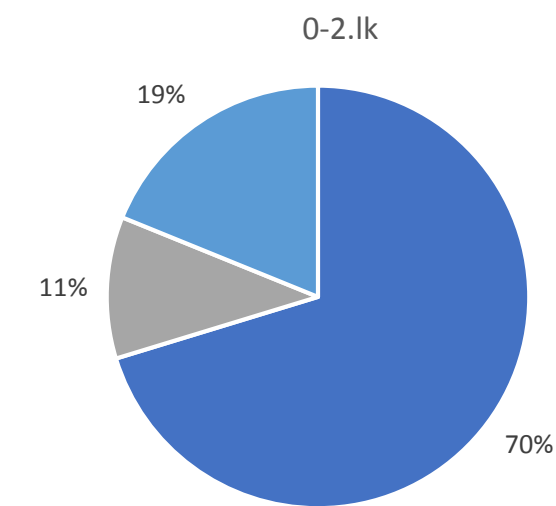

Vastaustavat luokka-asteittain:

- Esiopetus: Päikky-järjestelmän viesti tai sähköpostiviesti vanhemmille. Lapsi vastannut kyselyyn vanhempien kanssa.
- 1.–2. luokat: Helmi- viesti, vastaaminen vanhempien kanssa
- 3.–6.-luokat: Kysely toteutettu koulussa valvotusti oppituntien aikana
- 7.-luokkalaisille kysely toteutettu luokanvalvojien kautta (vastaaminen tunnilla)
- 8.–9.-luokat: Helmi- viesti, vastaaminen itsenäisesti omalla ajalla

Koulumatkojen pituus

- 69 % vastaajista kertoi koulumatkansa olevan alle 3 kilometriä (kaikki ikäryhmät)

■ Alle 3 kilometriä ■ 3-5 kilometriä ■ Yli 5 kilometriä

n=175

■ Alle 3 kilometriä ■ 3-5 kilometriä ■ Yli 5 kilometriä

n=513

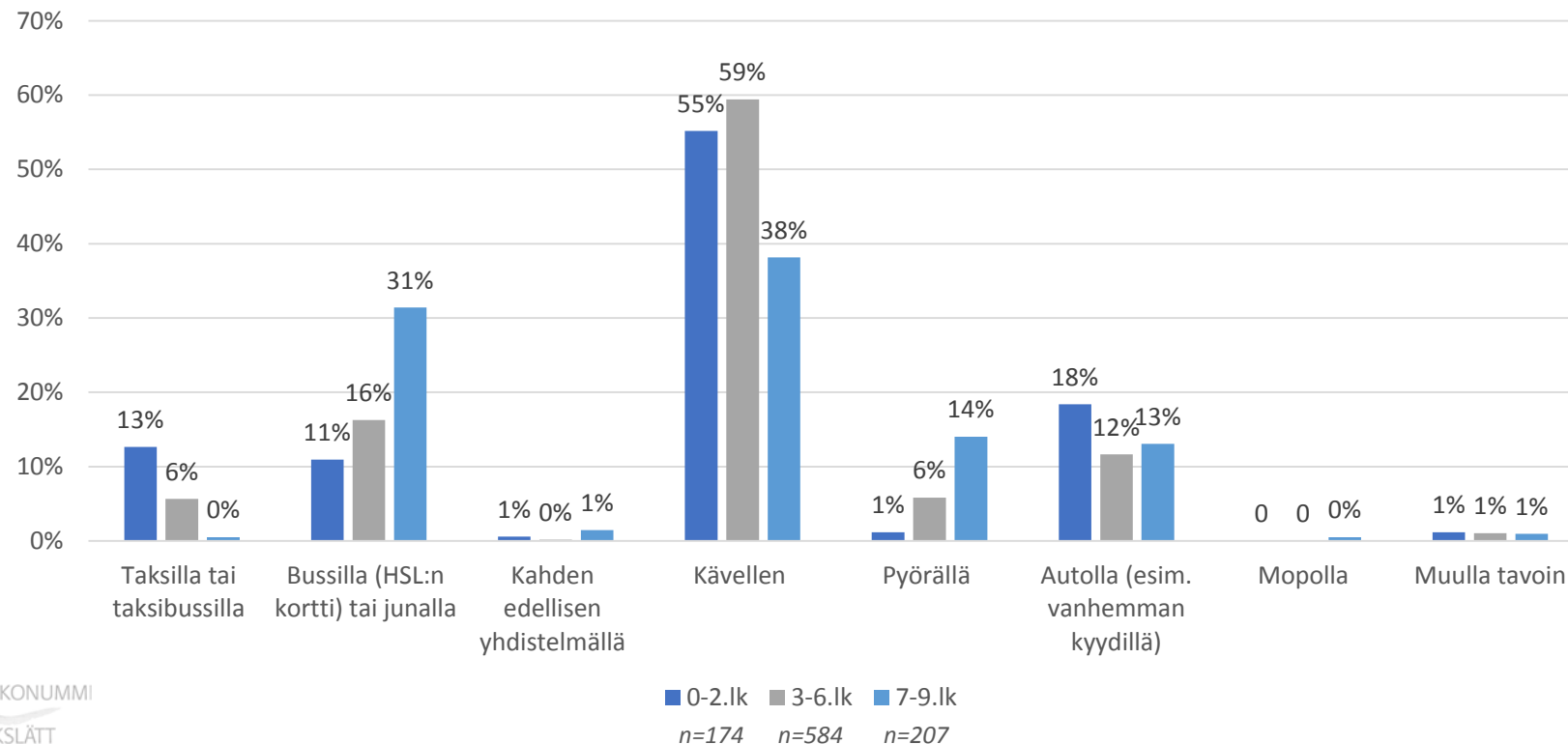
■ Alle 3 kilometriä ■ 3-5 kilometriä ■ Yli 5 kilometriä

n=211

Yleisin kulkutapa alle kolmen kilometrin koulumatkoilla on kävely (79 %).

Koulumatkojen kulkutapajakauma

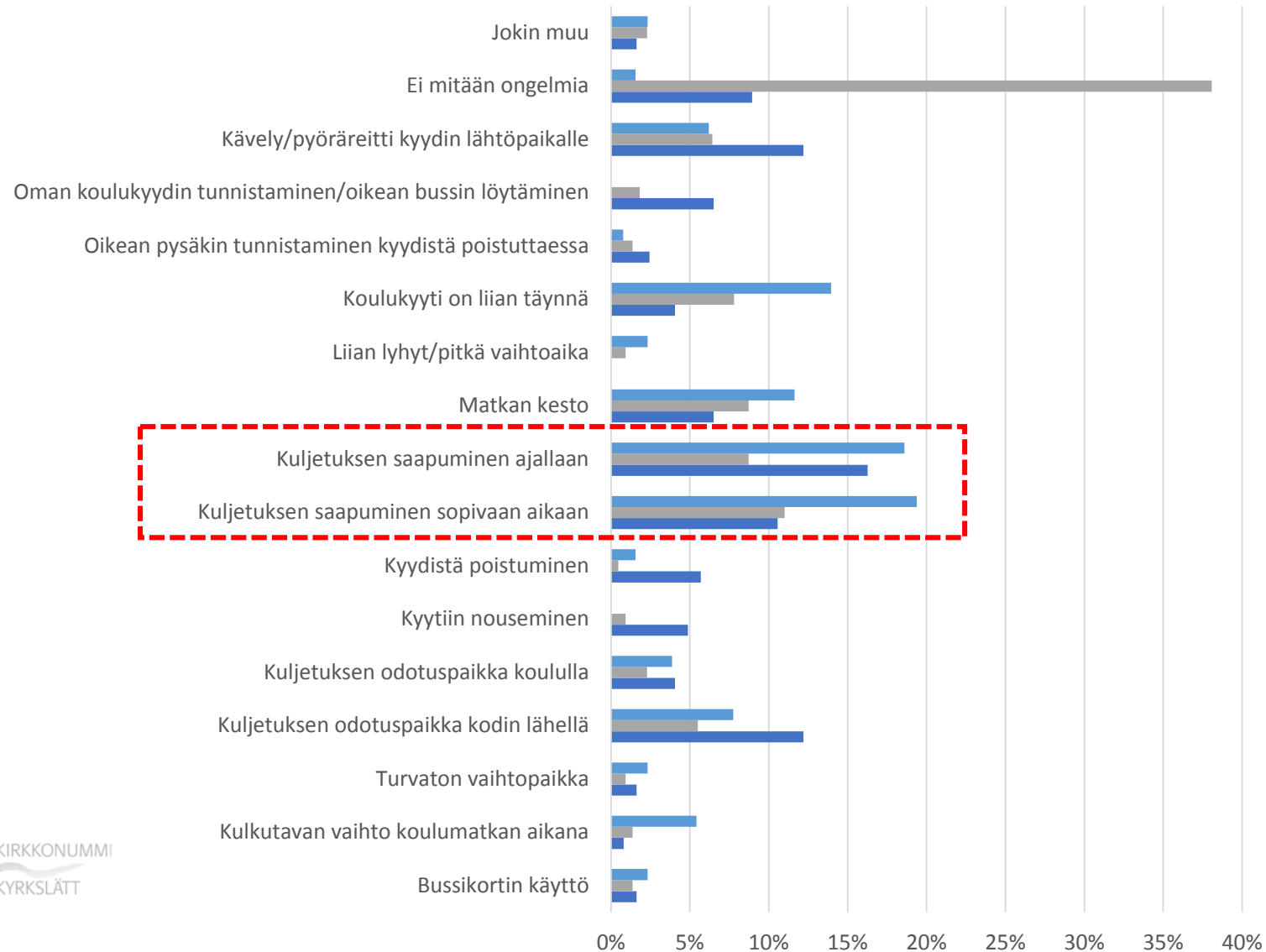
- Alakoululaisista selvästi yli puolet kulkee koulumatkansa kävellen (59 % alakoululaisista). Yläkoululaisista osuus on 38 %.
- Seuraavaksi yleisimmät kulkutavat ovat bussi (19 % vastaajista) ja auto (13 % vastaajista).

11 % (28 vastaajaa) kertoi, että koulumatkaan kuuluu vaihto kulkuvälineestä toiseen. 73 % ei vastannut kysymykseen lainkaan.

Oppilailta kysyttiin myös haluaisivatko he kulkea koulumatkan jollain muulla tavalla. Yli puolet vastaajista oli tyytyväisiä nykyiseen kulkutapaansa. Muuta kulkutapaa toivonut vastaajat haluaisivat kulkea eniten pyörällä tai taksilla/koulukyydillä nykyisen kulkutapansa sijaan.

Millaisia ongelmia koet koulumatkallasi? (koulukuljetusoppilaat)

■ 7-9.lk n=129
 ■ 3-6.lk n=218
 ■ 0-2.lk n=123

Suurimpina ongelmina ongelmallisimpina koettiin koulukuljetuksen saapuminen ajallaan ja sopivaan aikaan.

Pienimmät koululaiset kokivat ongelmalliseksi myös kävely-/ pyöräilyreitit kyydin lähtöpaikalle sekä odotuspaikan (kodin päässä).

38 % kyselyyn vastanneista 3.–6.-luokkalaisista koki, ettei koulumatkalla ole ongelmia.

Yläkoululaiset kokivat kuljetuksen aikatauluun liittyvien ongelmien lisäksi ongelmalliseksi matkan keston ja liian täydet koulukyydit.

Millaisia ongelmia koet koulumatkallasi? (koulukuljetusoppilaat)

Koulukuljetusoppilaista 10 % koki, että koulumatkalla ei ole mitään ongelmia.

Suurin osa (yli 70 %) nosti esiin koulumatkan ongelmiksi bussi-, juna- tai taksimatkaan liittyviä asioita.

Ongelmallisiksi tekijöiksi koettiin muun muassa

- koulun alkamis- ja päättymisajan kanssa yhteensopimattomat aikataulut
- bussin, junan tai taksin saapuminen myöhässä kyydin lähtöpaikalle
- matka bussipysäkillä tai kyydin lähtöpaikalle
- bussipysäkkien varusteisiin ja ympäristöön liittyvät tekijät kuten katoksen tai suojatien puuttuminen pysäkillä.

Loput (20 %) esiin nostetuista ongelmista olivat vaihtelevia asioita, kuten matkan pituuden tai säähän liittyvät asiat.

”Bussipysäkki on mielestäni liian kaukana kodista (aamupysäkki). Sinne kestää kävellä liian kauan. Iltapäiväpysäkki on sopivan lähellä.”
–Kartanonrannan koulu, 4.lk.

”Aamutaksi saattaa olla noin 15 min myöhässä noin 2 kertaa viikossa.”
–Laajakallion koulu, 1.lk.

”Busseja kulkee vain harvoin ja ne ovat usein myöhässä.”
–Veikkolan koulu, 9.lk.

”On pelottavaa kävellä pysäkillä. Autot ajaa lujaa eikä ole kävelytietä.”
–Vuorenmäen koulu, 3.lk.

”Nya busstidtabellerna stämmer inte, bussarna är ofta proppfulla, ibland stannar inte bussen alls vid min hållplats.”
–Winellska skolan, 2.lk.

”HRT bussarna kommer sällan i tid eller i rätt tid.”
–Winellska skolan, 7.lk.

Millaisia ongelmia koet koulumatkallasi? (muut kuin koulukuljetusoppilaat)

Puolet vastaajista eivät kokeneet koulumatkallaan olevan mitään erityisiä ongelmia.

Koulumatkojen ongelmia ilmoittaneet vastaajat kokivat ongelmallisiksi asioiksi muun muassa

- autoilijoiden ajotavan
- bussin/junan saapuminen aikataulusta poikkeavaan aikaan
- bussiaikataulujen yhteensopivuuden koulun alkamisaikojen kanssa
- tieympäristön (esim. teiden ylitys, suojatiet, tien vaarallisuus)
- sääolosuhteet (etenkin talviolosuhteet)
- muut ihmiset tai ihmisten käyttäytymisen.

”Autoilijat eivät malta odottaa että ihmiset kävelevät tien yli. Talvella tiet ovat liukkaat koska niitä ei välillä hiekoteta. Se ei ole kivaa.”
–Nissnikun koulu, 4.lk.

” Ei ole yhtäkään suojatietä matkan varrella.”
–Veikkolan koulu, 8.lk.

”Bussit myöhässä yleensä.”
–Nissnikun koulu, 7.lk.

”Talvella teiden liukkaus ja lumivallit tienylityspaikoilla, jotka estävät näkyvyyden.”
–Kirkkoharjun koulu, 2.lk.

”Kommer mycket bilar som kör hårt på vägen.”
–Bobäcks skola, 1.lk.

”Monta isoa suojatietä mistä menee tosi paljon autoja ja iso autosilta.”
–Kartanonrannan koulu, 3.lk.

”Junat ovat myöhässä.”
–Masalan koulu, 5.lk.

”Liian pitkä matka pyöräillä. Talvella on vaarallista pyöräillä.”
–Nissnikun koulu, 9.lk.

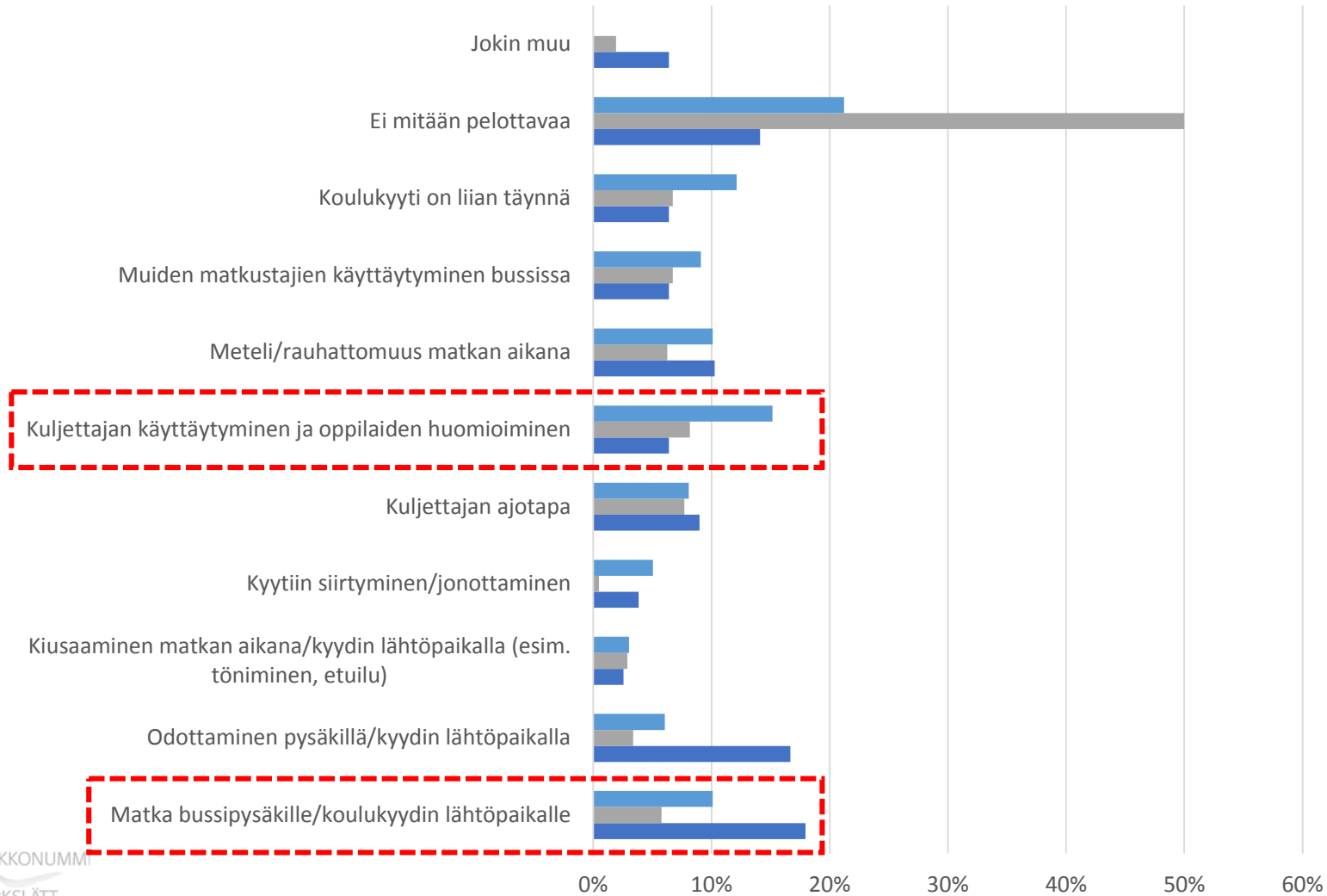
”Ibland är det konstiga typer på vägen.”
–Winellska skolan, 8.lk.

”Epäkohteliaat kuljettajat.”
–Bobäcks skola, 4.lk.

”Vägen är hal, folk kör hårt, jag har lång väg att gå”
–Sjökulla skola, 6.lk.

”Säikähdän välillä rekkoja ja busseja.”
–Kantvikin koulu, 1.lk.

Mitkä asiat koet pelottaviksi koulumatkallasi? (koulukuljetusoppilaat)

■ 7-9.lk n=99
■ 3-6.lk n=208
■ 0-2.lk n=78

Pienimpien koululaisten mielestä pelottavinta oli matka pysäkillä ja pysäkillä odottaminen.

3.–6.-luokkalaisista puolet eivät kokeneet koulumatkalla mitään pelottavia asioita. 16 % koki kuljettajan ajotavan tai käyttäytymisen pelottavana (3.–6.-luokkalaiset).

Yläkoululaisten mielestä pelottavinta oli kuljettajien käyttäytyminen ja liian täynnä oleva koulukyyti.

Mitkä asiat koet pelottaviksi koulumatkallasi?

(muut kuin koulukuljetusoppilaat)

Yli puolet vastaajista eivät maininneet mitään pelottavia asioita koulumatkoiltaan.

Pelottavia asioita koulumatkalla olivat vastaajien mielestä etenkin autoilijoihin liittyvät tekijät (kuljettajien ajotapa, lumiaurat, rekat jne.), tiellä liikkuminen (mm. teiden ylitykset, suojatiet, pelko auton alle jäämisestä) sekä muut ihmiset ja pimeys.

”Jotkut autot ajavat turhan kovaa tai päästävät tien yli viimeisillä metreillä tai eivät ollenkaan.”

–Veikkolan koulu, 9.lk.

”Ei tule mieleen mitään muuta kuin että illalla metsä jonka ohi kuljen on aika pimeä ja karmiva.”

–Nissnikun koulu, 4.lk.

”Autoilijat suojateiden luona.”

–Veikkolan koulu, 2.lk.

”Joskus pelottaa että jäisin auton alle.”

–Laajakallion koulu, 3.lk.

”Hämärässä pelottaa jos tulee joku ihminen tai eläin metsästä.”

–Kantvikin koulu, 1.lk.

”Bilar och bussar.”

–Bobäcks skola, 1.lk.

”Om det finns fulla personer på skolvägen.”

–Winellska skolan, 8.lk.

”Autoilijoiden varomattomuus.”

–Masalan koulu, 5.lk.

”Ei ole suojatietä ja jotkut ajaa liian kovaa.”

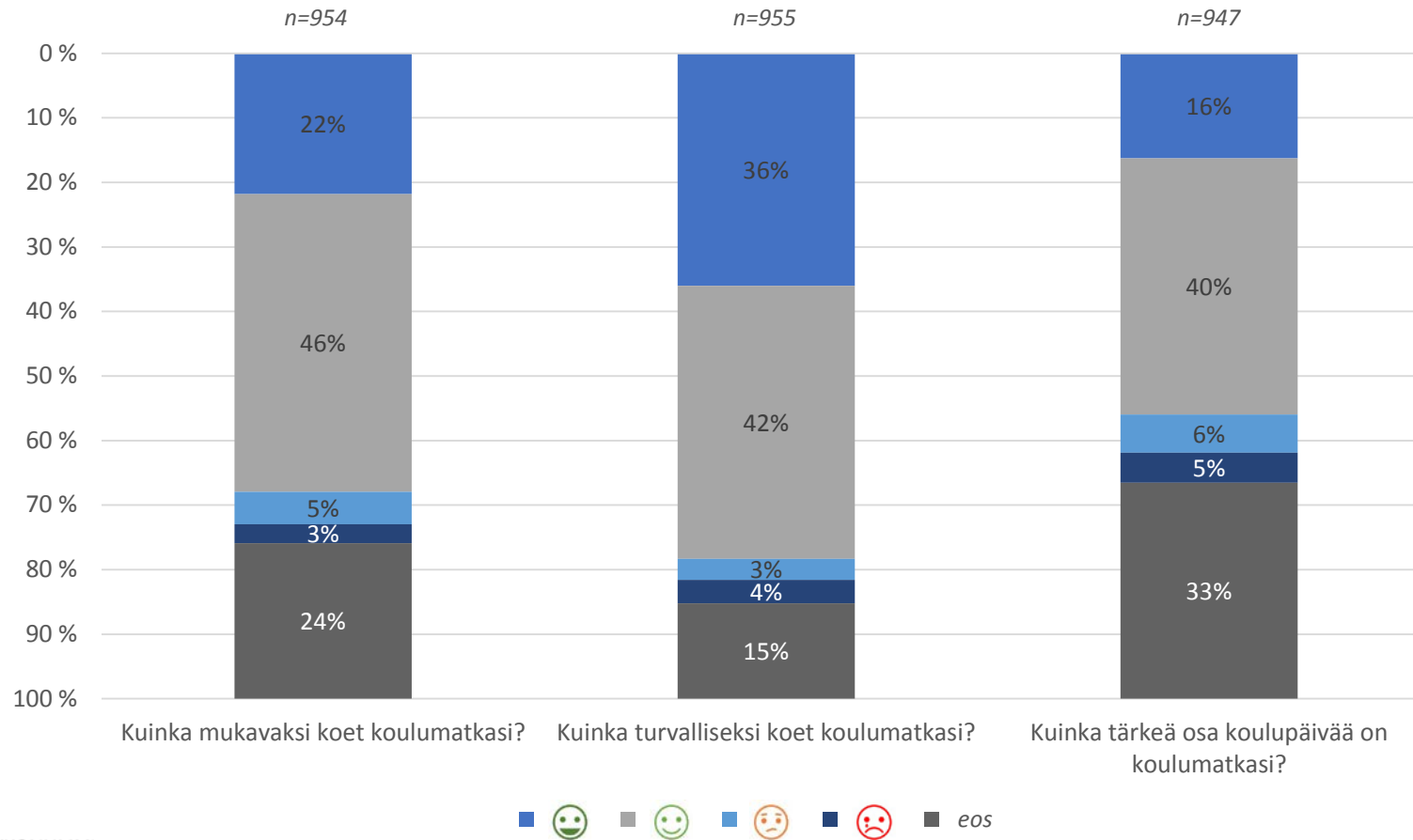
–Vuorenmäen koulu, 6.lk.

”Tuntemattomat ihmiset.”

–Nissnikun koulu, 7.lk.

Tyytyväisyys koulumatkaan (kaikki ikäluokat)

Alakoululaisista turvallisuuteen tyytyväisimpiä käyttäjäryhmiä olivat pyöräilijät (97 % tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä) ja yläkoululaisista kävelijät (81 % tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä).

Koulumatkojen turvallisuuteen vähiten tyytyväisiä ryhmiä olivat sekä ala- että yläkoululaisissa bussilla kulkijat (35 % tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä).

Mikä on mukavaa koulumatkallasi? (kaikki vastaajat)

Koulumatkoilla mukaviksi asioiksi koettiin etenkin seura, matkan pituus ja ulkoiluun liittyvät tekijät. Suuressa osassa vastauksista mainittiin, että koulumatkasta tekee mukavan ystävien tai perheenjäsenen kanssa vietetty aika kävellen ja jutellen. Mukavina asioina erottuivat myös sopivan pituinen tai lyhyt koulumatka, maisemat ja luonto sekä koulumatkan tarjoama mahdollisuus hyötyliikuntaan.

”Koulumatka ei ole pitkä eikä lyhyt se on tosi sopivan pituinen ja koulumatkalla on paljon kavereita ja muutenkin on tosi turvallinen koulumatka.”

–Laajakallion koulu, 3.lk

” Lumien sulaessa pääsee pyörällä ja se on mukavaa urheilua.”

–Nissnikun koulu, 9.lk

”Ystävien kanssa käveleminen ja juttelu.”

–Nissnikun koulu, 7.luokka

”Että saa kävellä kaverin kanssa ja saa samalla hyötyliikuntaa.”

–Veikkolan koulu, 2.lk

”Kun saan kulkea matkan veljen kanssa yhdessä.”

–Vuorenmäen koulu, 1.luokka

”Jag får frisk luft och behöver inte gå över stora (farliga)

vägar och den är kort.” –Winellska skolan, 3.lk

”Koulumatkassani on kivaa kävellä kun saa raitista

ilmaa. Se on myös, että saa kävellä kaverin kanssa!”

–Kartanonrannan koulu, 4.lk

”Man hör fåglarna sjunga och man kan prata med kompisar.”

–Bobäcks skola, 5.luokka

Mikä tekee koulumatkasta turvallisen/turvattoman?

(kaikki vastaajat)

Koulumatkoista tekee vastaajien mielestä turvallisen tai turvattoman erilaiset liikennenympäristöön ja infraan liittyvät teemat. Turvallista koulumatkoilla oli tuttu ja lyhyt reitti, jonka varrella on jalkakäytävä, valaistus, suojaiteita, alikulkutunneleita ja mahdollisimman vähän teiden ylityksiä. Turvattomaksi koetaan puolestaan vilkkaasti liikennöidyt tiet, kävelytien puuttuminen ja useat teiden ylitykset.

Kaverin seura ja muiden ihmisten tai asutuksen läheisyys koetaan myös turvallisenä. Toisaalta häiritsevästi käyttäytyvät ihmiset tai vihaisen oloinen bussikuski pelotti osaa vastaajista.

”Kotoa pysäkille päästäkseen pitää kulkea ajorataa pitkin, ei ole edes pientareita. Aika vaarallista! Koulusta palatessa joutuu ylittää tien kohdasta jossa autot kaahaa tosi lujaa eikä ole suojatietä.”

–Veikkolan koulu, 9.lk.

”Turvallisen tekee suojatiet, liikennemerkkit ja ystävälliset aikuiset!”

–Kartanonrannan koulu, 3.lk.

”Jag behöver inte gå över en stor väg och jag kan gå på en cykel väg. Inget är otryggt.”

–Bobäcks skola, 5.lk.

” Busschaufförerna brukar vara jätte arga(några).”

–Winellska skolan, 5.lk.

” Otrygg då det inte finns gånväg, inte upplyst den är mörk och farlig.”

–Sjökulla skola, 1.lk.

”Kaverit tekee koulumatkan turvalliseksi. Ei isojen teiden ylityksiä.”

–Kantvikin koulu, 2.lk.

”Oma veli ja kaverit tekee matkasta turvallisen. Liian kovaa ajavat autot tekee olostä turvattoman. Autoilijat jotka eivät pysähdy suojatien kohdalla kun olen ylittämässä tietä.”

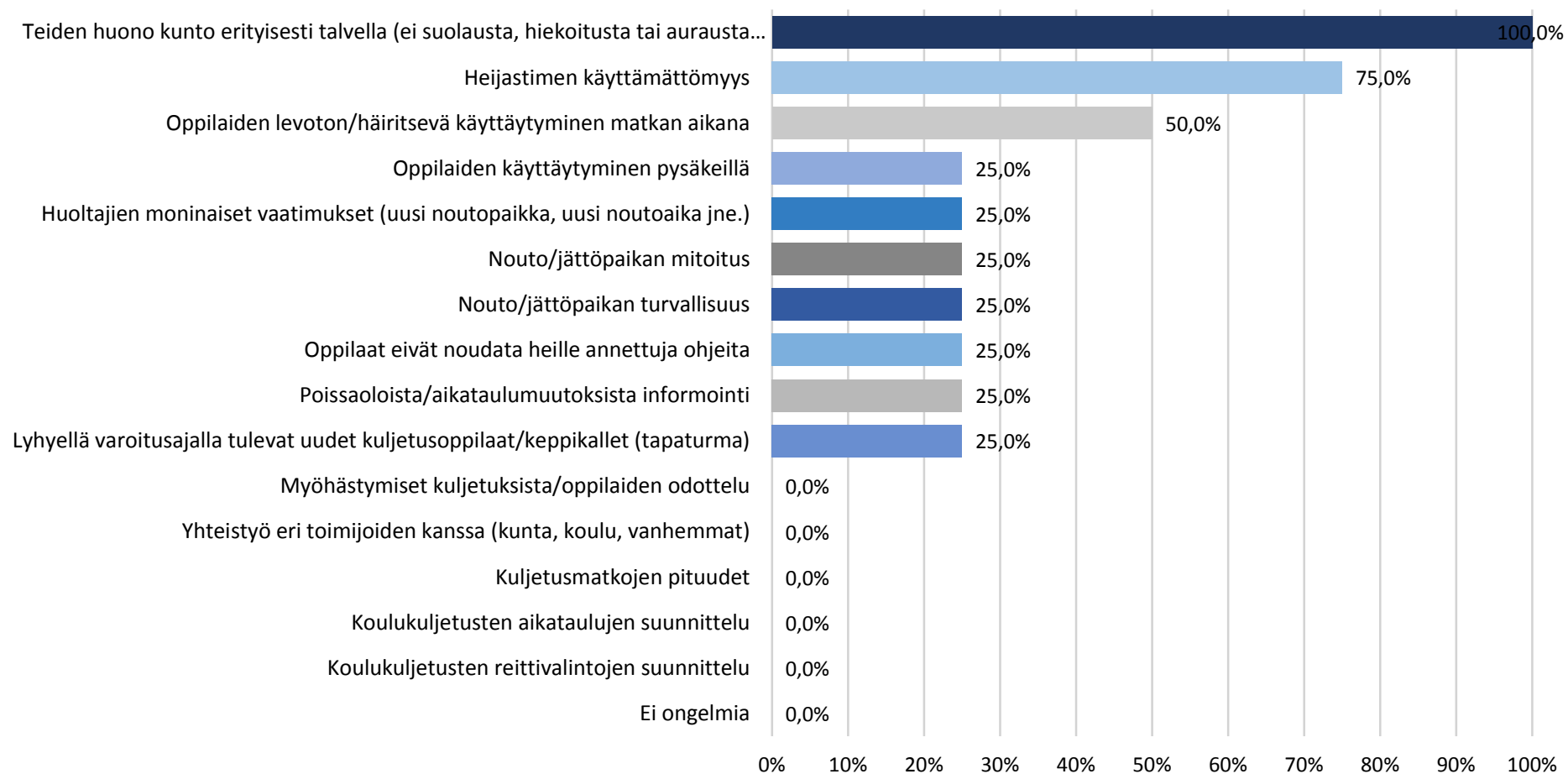
–Kirkkoharjun koulu, 2.lk.

”Mikäli kyydissä rauhatonta / kovaäänistä matkustajaa.”

–Heikkilän koulu, 2.lk.

Liikennöitsijäkysely: Koulukuljetusten ongelmat

Liikennöitsijät kokivat teiden huonon kunnan aiheuttavan ongelmia koulukuljetuksissa.

Liikennöitsijäkysely: Mistä asioista oppilaita tulisi ohjeistaa nykyistä tarkemmin?

"Näin talvella lumisten vaatteiden ja jalkojen puhdistus ennen autoon nousua."

"Näytä kuljettajalle selkeä pysähtymismerkki, jotta ohiajoilta vältytään."

"Teiden/katujen ylitykset ei varmisteta tuleeko autoja. Talvikelillä voi aiheutua ongelmia myös muulloin."

"Toivoisimme, että vanhemmat/oppilaat olisivat aktiivisempia ilmoittamaan poissaolosta kuljetuksesta. Tällöin vältetään turhaa odottelua erityisesti iltapäivisin."

"Kaverien tulo mukaan (taxi)."

"Toiveena on, että oppilaat täyttäisivät ensin istumapaikat ja kun kaikki on täytetty niin sen jälkeen jäädään käytävälle seisomaan."

"Oppilaiden pitäisi tulla koulun päätyttyä välittömästi kouluauton pysäkillä. Liian usein jäädään koulun pihalle tai koulun sisälle tekemään jotain."

"Ilkivalta ja sotkeminen bussissa on ehdottomasti kiellettyä, tätä kuitenkin esiintyy silloin tällöin. Roskat laitetaan roskikseen jne."

"Koululaisilla ei aina ole matkakorttia/käteistä mukana, HSL:n vaatimus on että kaikilla on koulumatkaan oikeuttava lipputuote."

Liikennöitsijäkysely: Mihin koulumatkojen turvallisuuteen liittyviin tekijöihin liikennöitsijä voi vaikuttaa?

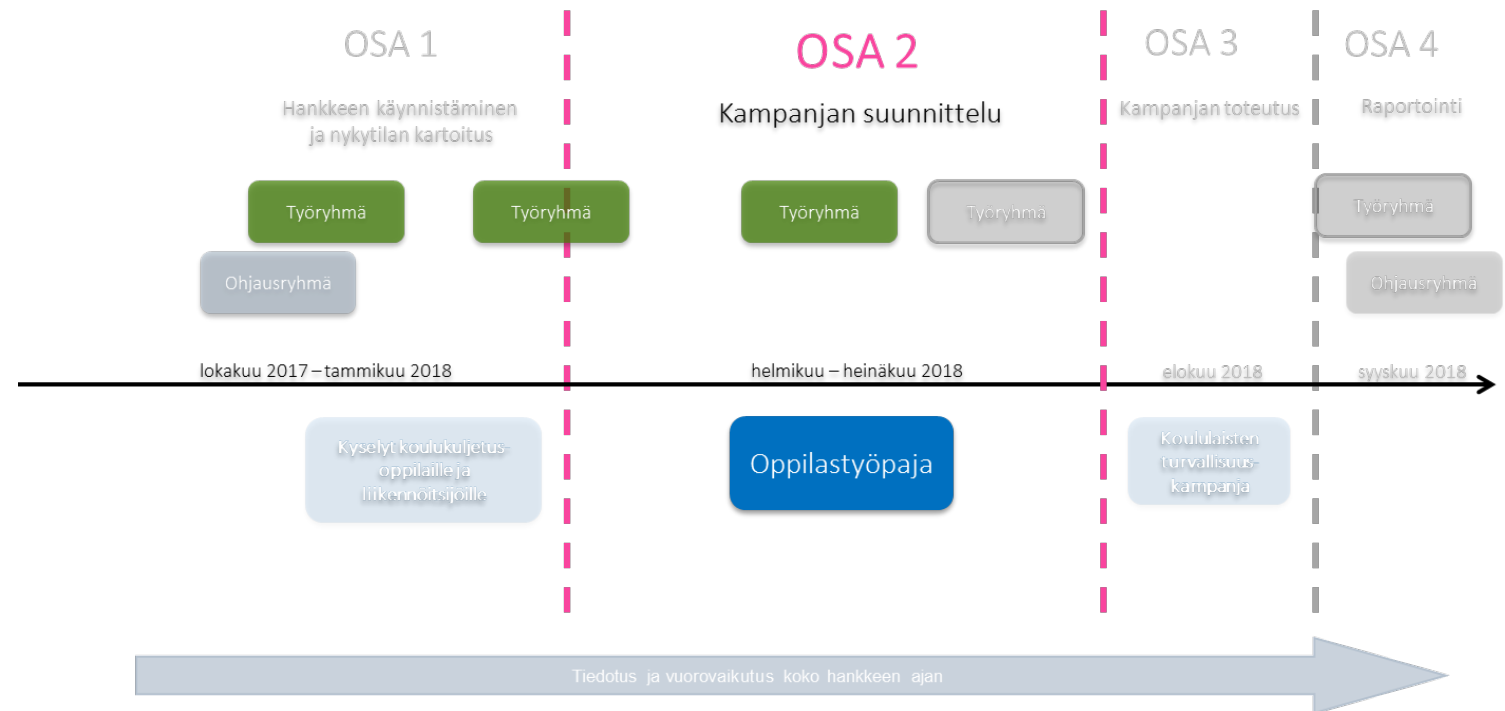
” Valitsemalla nouto ja jättöpaikat turvallisiin paikkoihin.”

”Käyttäytymällä liikenteessä muut huomioon ottaen ja noudattamalla vallitsevia liikennesääntöjä. Sekä keliolosuhteet.”

” Liikennöitsijä voi vaikuttaa turvallisuuteen valitsemalle nouto- ja jättöpaikat oikein.”

” Kuljettajat ovat ohjeistettu ajamaan keliolosuhteet huomioiden. Huonolla kelillä aikataulut ovat viitteellisiä eikä niitä tarvitse noudattaa.”

4) KAMPANJAN SUUNNITTELU

Oppilastyöpaja

Oppilastyöpajaa mainostettiin kunnan sivistystä ja vapaa-aikaa –Facebook-sivuilla. Kahdella julkaisulla tavoitettiin yhteensä 365 henkilöä. Myös Kirkkonummen kuntalähettiläät osallistuivat työpajaan ja kertoivat siitä Facebook-sivuillaan. Julkaisun jakoi mm. Nissnikun vanhempainyhdistys.

Kirkkonummen kuntalähettiläät
20. huhtikuuta kello 20:37 · €

Tänään Kirkkonummen kunta järjesti Turvalliset koulumatkat -ideapajan. Hankkeeseen osallistui oppilaita, opettajia, nuorisovaltuuston jäseniä sekä me kuntalähettiläitä. Yhdessä pohdittiin koulumatkojen hyviä ja huonoja puolia, mietittiin tarvittavia muutoksia sekä suunniteltiin erilaisia kampanjoita. Näistä kuulette varmasti lisää myöhemmin.
-Emilia, Patrik & Venla

Tykkää Kommentoi Jaa

25
4 jakoa

Kuntalähettiläiden Facebook-sivu 20.4.2018

Kirkkonummen kunta - sivistystä ja vapaa-aikaa
Julkaisija: Jaana Hagelberg [?] · 19. huhtikuu · €

Näytetään: suomi ·

Työpajan valmistelu on kohta valmis. Huomenna peruskoulujen oppilaskuntien edustajat tapaavat kunnantalon ja pohtivat yhdessä koulumatkojen turvallisuutta ja suunnittelevat liikenneturvallisuuskampanjaa

Hanki lisää tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja.
Mainosta julkaisua hintaan 17 € ja tavoita jopa 2 900 ihmistä.

115	10	11	Mainosta julkaisua
Tavoitetut henkilöt	Sitoutumiset	Klikkaukset	

Gerd-Marie Backlund, Hanna-Maija Elo ja 7 muuta

Tykkää Kommentoi Jaa

Kirkkonummen kunta - sivistystä ja vapaa-aikaa
Julkaisija: Jaana Hagelberg [?] · 20. huhtikuu · €

Näytetään: suomi ·

Tänään koulujen oppilasedustajat ovat keskustelleet siitä mikä on huonoa ja hyvää koulumatkoissa. Hyvää on mm. kavereiden kanssa vietetty aika ja liikunta - huonoa taas suojausten ja kävelyteiden puuttuminen ja aikuiset, jotka eivät huomioi lapsia liikenteessä. Aamupäivä jatkuu vielä yhteisen kampanjan suunnittelulla.

Hanki lisää tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja.
Mainosta julkaisua hintaan 17 € ja tavoita jopa 2 900 ihmistä.

250	10	57	Mainosta julkaisua
Tavoitetut henkilöt	Sitoutumiset	Klikkaukset	

6
1 kommentti 1 jako

Tykkää Kommentoi Jaa

Kunnan sivistystä ja vapaa-aikaa –Facebook sivu 19. ja 20.4.2018

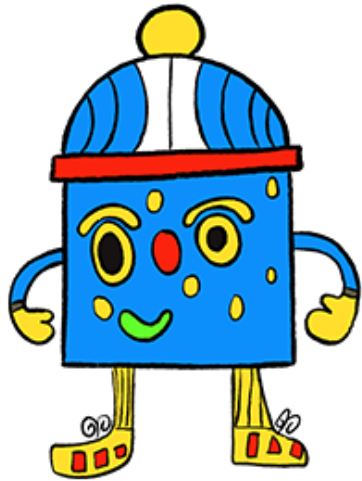
Kampanjalogo

Oppilastyöpajaan osallistunut oppilas ideoi sekä kampanjan sloganin ”Turvallinen koulumatka kaikille” että logon ulkonäön.

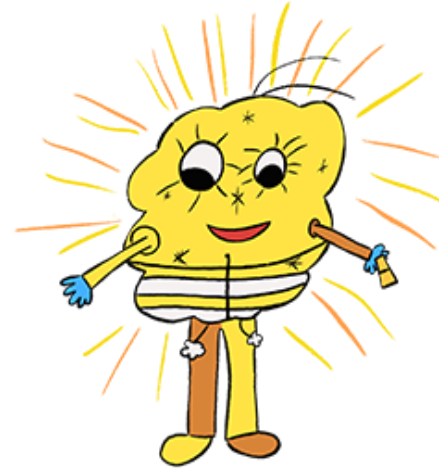

Hahmokilpailu

Toukokuussa 2018 kouluilla järjestettiin 55 ehdotusta kerännyt hahmokilpailu, jossa oppilaiden piirtämistä hahmoista valittiin kolme parasta heijastinkampanjan maskoteiksi. Maskotit näkyivät kampanjan materiaaleissa. Hahmokilpailun voittaneille jaettiin palkinnoiksi elokuvaliput oppilaan koko perheelle.

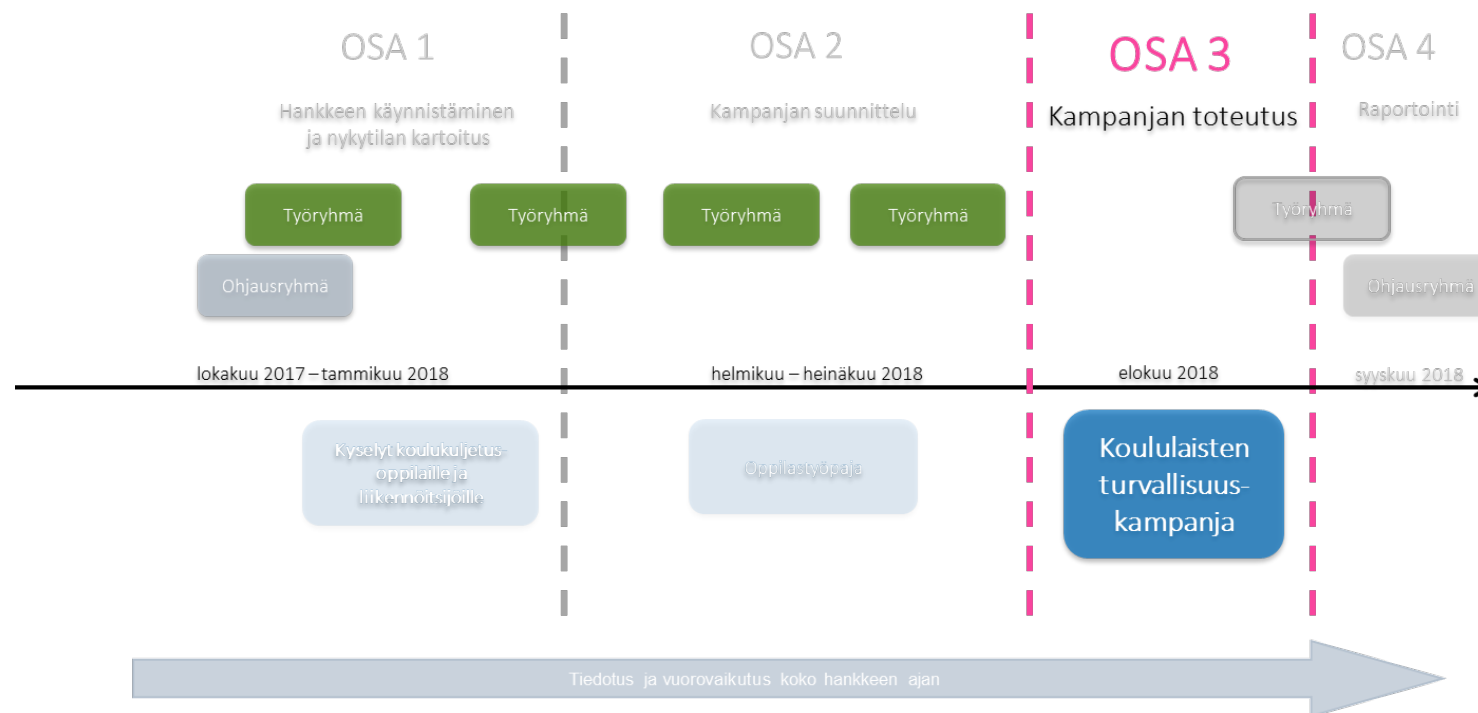

Herra Välke

Herra Heijastin

5) KAMPANJAN TOTEUTUS

Turvallinen koulumatka kaikille -kampanja

Kampanja sai nimensä oppilastyöpajassa keksityn lausahduksen ”Turvallinen koulumatka kaikille” mukaan. Kampanja järjestettiin 3.9.-16.9.2018 (viikot 36-37). Kampanjaan osallistuivat kaikki Kirkkonummen koulut. Kaikki kampanjan materiaalit, tiedotteet ja verkkosivut laadittiin suomeksi ja ruotsiksi.

Hankkeen onnistumisen kannalta oli ensisijaisen tärkeää, että oppilaat saivat olla mukana kampanjan suunnittelussa. Kampanja on perustunut täysin oppilaiden itse suunnittelemiin materiaaleihin, oppilaskyselyissä esiin tulleisiin teemoihin sekä oppilastyöpajan tuloksiin. Kampanja on oppilaiden rakentama, värittävä ja kuvittama. Kampanjan oppilaslähtöinen suunnittelu on perusteltua sekä pedagogisesta että liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Liikenneturvallisuusteeman arveltiin jäävän paremmin oppilaiden mieleen, kun he pääsivät hauskalla tavalla mukaan liikenneturvallisuuskampanjan suunnitteluun. Oppilaiden osallistaminen ja monimuotoinen opiskelu on uuden opetussuunnitelman hengen mukaista ja se toteuttaa myös kunnan strategiaa, jonka mukaan kuntalaisia otetaan mukaan päätöksentekoon ja arjen toimintaan.

Kampanjan tiedotus

Kampanjan käynnistymisestä tiedotettiin kunnan verkkosivuilla torstaina 30.8. Kampanjan käynnistyttyä sille luotiin oma sivu kunnan verkkosivuille (<https://www.kirkkonummi.fi/turvalliset-koulukuljetukset-ja-joukkoliikenne-kirkkonummella>).

Aiemmin kunnan sivuilla oli lisäksi julkaistu kaksi tiedotetta, joissa mainittiin syksyllä käynnistyvä kampanja. Lisäksi koulujen alkamista koskevassa tiedotteessa oli maininta kampanjasta.

Kampanjan jälkeen kunnan sivuilla tiedotettiin heijastinkilpailun voittajasta sekä Laajakallion koulun osallistumisesta kampanjaan.

Tiedotteet välitettiin paikallismedialle ja jaettiin kunnan Sivistystä ja vapaa-aikaa -Facebook-sivulla.

Facebook 30.8.2018

Uutisia > Turvallinen koulumatka kaikille -kampanja alkaa maanantaina

Turvallinen koulumatka kaikille -kampanja alkaa maanantaina

30.08.2018 14:49
 Kategoria: Lapset Opetus Nuoret Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella -projekti

Maanantaina alkaa Turvallinen koulumatka kaikille -kampanja Kirkkonummen kouluissa. Kampanja perustuu kyselyyn, jossa kaikilla kirkkonummelaisilla oppilailla oli mahdollisuus kertoa omasta koulumatkastaan, ja sen suunnitteluun osallistui oppilaita kaikista kouluista. Kampanja on osa projektia [Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella](#), joka on saanut rahoitusta Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilita.

Kampanjan suunnittelussa oppilaat nostivat esille erilaisia positiivisia ja negatiivisia asioita koulumatkoistaan. Positiivisia asioita ovat ystävät ja mahdollisuus liikkua ulkona koulumatkan aikana sekä turvalliset reitit ja huomaavaiset aikuiset koulumatkalla. Negatiivisia asioita ovat taas turvattomat reitit ja pelottavat aikuiset, jotka eivät ota lapsia huomioon liikenteessä.

Kampanjaa varten on luotu oma [sivusto](#), jolle on kerätty liikenneturvallisuuteen liittyvää tietoa ja tehtäviä. Myös kouluilla ja oppilailla on mahdollisuus luoda sivustolle omaa sisältöä.

Kampanjan yhteydessä kaikille alakoululaisille jaetaan heijastin, jossa on kampanjan oma, oppilaan suunnittelema logo. Heijastinten hankintaa on tukenut Suomen sokeri ja Kirkkonummen huolto. Kampanjan aikana järjestetään myös heijastinkilpailu kouluissa. Kilpailun aikana lasketaan kuinka moni oppilaista käyttää heijastinta.

Myös aikuiset haastetaan mukaan kampanjaan ottamalla lapset huomioon liikenteessä ja tällä tavoin tekemään lapsille turvallinen koulumatka.

Tehdään kaikki Kirkkonummesta turvallinen oppilaille!

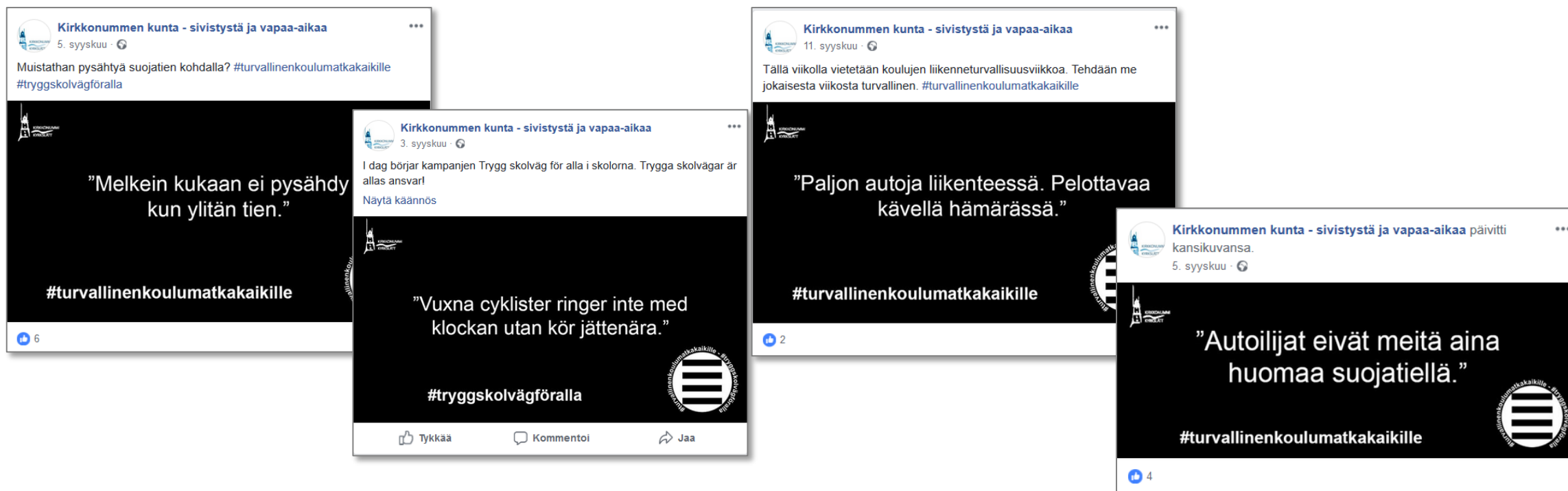
Lisätietoja kampanjasta antaa hallintopäällikkö Tiina Koivisto, puh 050 413 7439.

Tiedote 30.8.2018

Some-kampanjointi

Kampanja nostettiin esille sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen Facebook-sivulla jo keväällä. Varsinaista kampanjaa varten tehtiin kuvia, joissa oli lainauksia oppilaiden kertomista pelottavista ja negatiivisista asioista koulumatkalla. Kuvat on suunnattu aikuisille ja niitä jaettiin Facebook-sivuilla. Kuvia julkaistiin viisi ja niistä yksi oli ruotsinkielinen.

Kampanjan näkyvyys Facebookissa oli hyvä, etenkin kuin näkyvyyden suhteuttaa sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen Facebook-sivun seuraajamäärään. Sivua avattiin juuri ennen oppilastyöpajaa ja kampanjan lopussa sillä oli noin 220 seuraajaa. Suurin osa julkaisuista tavoitti siten moninkertaisesti suuremman yleisön kuin sivulla oli seuraajia.

Mainosjulisteet

Kampanjaa varten laadittiin oppilaille suunnattuja mainosjulisteita, joita lähetettiin kaikille kouluille sekä kirjastoon ja nuorisotiloihin. Julisteita teipattiin myös kunnantalon aulaan ja julkaistiin uimahallin näytöillä. Julisteissa hyödynnettiin kampanjalogoja, hahmokilpailun voittajamaskotteja sekä oppilaiden kertomia koulumatkan positiivisia asioita. Julisteita oli 8 erilaista, joista 4 oli suomenkielisiä ja 4 ruotsinkielisiä.

Turvallinen koulumatka kaikille -verkkosivut

Hankkeessa perustettiin wiki-pohjaiset verkkosivut, joissa jaetaan kouluille kampanjaan liittyvää materiaalia. Sivu oli osa kampanjaa, mutta sen on tarkoitus jäädä pysyväan käyttöön.

Sivusto on interaktiivinen ja siellä voi kommentoida ja käydä keskustelua koulumatka-aiheeseen liittyen. Kukin koulu pystyy luomaan sivuille oman sivunsa ja jakamaan sivulla oman koulunsa hyviä koulumatkaan liittyviä käytäntöjä.

Koska wikin omat seurantatyökalut eivät antaneet mahdollisuutta kävijämäärän seurantaan, käyttöön otettiin Google Analytics. Tilastot näyttävät, että sivustoa on käyty lukemassa, ja että sitä käytettiin myös kampanjan päättyttyä.

Tämä on Purot-net-wiki

Suomeksi 1 muuta paikalla Rekisteröidy Kirjautu sisään

Turvallinen koulumatka kaikille - Trygg skolväg för alla

Sivut Kanava

Sivut

- Etusivu / Startside
- Kerro koulutiestäsi / Berätta om din skolväg
- Koulujen omat sivut / Skolornas egna sidor
- Näy pimeässä! / Du syns väl i mörkret!
- Vanhemmille / För föräldrar
- Opettajille / För lärare
- Materiaalia / Material
- Tietoa kampanjasta / Information om kampanjen

Hakusana Etsi

Etusivu / Startside

Heijastinkilpailu / Reflextävling

Torstaina 13.9 (varalla 14.9 perjantai) suoritetaan alaluokilla heijastinten laskenta. Kukin luokka laskee opettajan johdolla kuinka monella luokan oppilaalla on jonkinlainen heijastin. Oppilaalla voi olla useampiakin heijastimia ja kaikki lasketaan mukaan.

Torsdag 13.9 (som reserv fredag 14.9) räknar alla klasser i åk 1-6 sina reflexer. Varje klass räknar under lärarens ledning hur många elever i klassen som har någon form av reflex. En elev kan ha flera reflexer och då räknas alla reflexer med.

[Ilmoita laskennan tulos / Meddela klassens resultat](#)

Kampanjalle omat hahmot / Kampanjen fick egna maskotar

Toukokuussa järjestettiin maskotti-kilpailu. Ehdotuksia tuli paljon, ja niistä valittiin kolme eri hahmoa. Ne tulevat näkyään kampanjan eri materiaaleissa.

I maj ordnade vi en maskottävling och fick massor med förslag från många elever. Bland dem valdes det ut tre figurer, som kommer att synas i olika material under kampanjen.

Ideaapaja / Idéverkstad

Turvallinen koulumatka kaikille -verkkosivut

Turvallinen koulumatka kaikille –sivuille laadittiin ohjeistukset vanhemmille ja liikennöitsijöille. Ohjeistukset jäävät pysyvään käyttöön verkkosivuille. Verkkosivuilla jaettujen ohjeistusten lisäksi liikennöitsijöille järjestettiin syksyllä koulutus, jossa käytiin läpi hankkeessa toteutettujen kyselyiden tuloksia. Liikennöitsijöille jaettiin myös nimilaput, joita kuljettajien suositeltiin käyttävän kuljettaessaan koululaisia.

Liikennöitsijöille

Ohjeistus kuljettajalle

Asiakaspalvelun tulee olla kohteliasta ja asiallista huomioiden, että asiakkaana ovat lapset.

Oppilaat tulee kuljettaa perille mahdollisimman lähellä koulun alkamista (aikaisintaan puoli tuntia ennen) ja heidät on noudettava pääsääntöisesti n. 10 minuutin kuluttua koulun loputtua.

Oppilaiden mukana seuraavat urheiluvälineet (ei polkupyörät) tulee kuljettaa ilman eri korvausta.

Liikennöitsijä on velvollinen vastaamaan huoltajien kysymyksiin aikatauluista, tiedottamaan mahdollisista aikataulunmuutoksista kirjallisesti huoltajille ja kunnalle, sekä ilmoittamaan huoltajille tai tilaajalle mahdollisista myöhästymisistä.

Kuljettajan tulee:

- avustaa oppilas tarvittaessa autoon ja pois autosta, mikäli tästä ei aiheudu liikennöinnin sujuvuudelle ja turvallisuudelle kohtuutonta haittaa;
- varmistaa, että turvavyöt ovat helposti saatavilla ja tarvittaessa opastaa niiden käytössä;
- valvoa, että turvavyöt kiinnitetään ja pidetään ajon aikana kiinni;
- hallita suomen kieli hyvin, ruotsin kielen taito suotava;
- vuoron loputtua ottaa talteen löytötavarat ja palauttaa ne joko suoraan oppilaalle tai kouluun;
- huolehtia, että auton lämpötila ja ilmanvaihto ovat matkustajan kannalta asianmukaiset ja miellyttävät;
- olla siististi ja asianmukaisesti pukeutunut;
- pystyä yhteistyöhön oppilaiden ja huoltajien kanssa;
- toimia vastuullisesti ja huolehtia kuljetukseen liittyvistä turvallisuustoimista;
- täyttää sopimuksen mukaisesta palvelutehtävästä johtuvat fyysiset ja psyykkiset vaatimukset;
- olla taustaltaan koulukuljettajaksi soveltuva;
- ensiaputaito suotava;
- noudattaa asiakkaita koskevaa vaihtolovelvollisuutta;
- olla opastettu kuljettamalleen reitille ennen kuljetusten aloittamista;
- tarvittaessa luovuttaa oppilas ennen koulun alkua koulun määräämälle henkilölle, mikäli se liikennöinnin kannalta ei aiheuta kohtuutonta haittaa;
- valita oppilaan jättöpaikka siten, että oppilas ei tarpeettomasti joudu ylittämään tietä, mikäli tästä ei aiheudu liikennöinnin sujuvuudelle kohtuutonta haittaa;
- noudattaa nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä;
- kuljettajalta odotetaan, että hän toimii esimerkiksi aikuisena ja on siten hyvä malli ja samaistumisen kohde oppilaille.

Vanhemmille / För föräldrar

Myös koulumatka vaatii opettelua / Barn behöver lära sig skolvägen

Turvallinen koulutie alkaa kotoa. Keskustelkaa yhdessä koulutiestä, ja miten se kuljetaan. Onko erityisiä vaaranpaikkoja?

Turvallisen koulutien eväät:

- Suunnittele sopivin reitti kouluun – turvallisin reitti ei välttämättä ole se lyhyin.
- Harjoittele lapsesi kanssa yhdessä koulutie. Kun perusasiat ovat hallussa, kannattaa antaa lapsen toimia itsenäisesti ja seurata vierestä.
- Lapselle on hyväksi liikkuu edes osa koulumatkasta omin voimin – se kartuttaa liikennetaitoja ja saattaa myös virkeämpänä koulupäivään.
- Koulumatkan sujumisesta kannattaa kysellä lapselta myös pitkin kouluvuotta.

(Lähde: Liikenneturva)

En trygg skolväg börjar hemma. Prata om skolvägen och gå igenom den tillsammans. Finns det platser som är extra farliga?

Väggkost för en trygg skolväg:

- Planera den bästa rutten till skolan – den tryggaste rutten är inte alltid den kortaste.
- Träna på skolvägen tillsammans. När barnet kan de grundläggande sakerna lönar det sig att låta barnet agera självständigt och själva följa med bredvid.
- Det är bra om barnet kan röra sig ensam en del av skolvägen. Det ökar färdigheterna i trafiken och gör att barnet är piggare under skoldagen.
- Fråga barnet under skolåret hur skolvägen går.

(Källa: Trafikskyddet)

Heijastinkampanja

Kampanjassa heijastimella oli keskeinen rooli. Viikolla 36 kouluilla jaettiin kampanjan logolla varustettuja heijastimia, joiden sponsorointiin osallistui Suomen Sokeri Oy. Heijastimia jaettiin kaikille alakoululaisille yhteensä 3600 kpl. Lisäksi Kirkkonummen huolto Oy jakoi omia heijastimiaan kaikille ensimmäisellä luokalla oleville (566 kpl) viikolla 37.

Heijastimen käyttöön liittyvää materiaalia jaettiin hankkeen verkkosivuilla. Opettajille laadittiin heijastinpankki, johon koottiin ideoita kouluilla toteutettaviin heijastintempauksiin.

Kirkkonummen Huolto kantaa huolta lasten koulutieturvallisuudesta

KIRKKONUMMI

"Turvalliset koulukujetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella" -projekti keskittyy lasten koulumatkojen liikenneturvallisuuden parantamiseen Kirkkonummella. Projektia varten on saatu rahoitusta liikenneturvallisuuskeskus Trafista, ja se toteutetaan Kirkkonummen kunnan sivistys-

ja vapaa-aikapalvelujen toimialan ja kuntatekniikan toimialan, Helsingin seudun liikenteen, Liikenneturvan, Trafin ja Sitowisen yhteistyönä.

Kirkkonummen Huolto Oy jatkaa monivuotista perinnettään. Ekaluokkalaisten le jaetaan juuri näinä päivinä Kirkkonummen Huollon lahjoittamat heijastimet turvaamaan koulutietään.

- Toivomme mahdollisimman monen käyttävän heijastimia. Syksyn pimeässä on eriarvoisen tärkeää, että heijastimet ovat näkyvästi esillä. Se helpottaa ihmisten havaitsemista ja tuottaa turvallista liikettä, muistuttaa Benjam Kukko Kirkkonummen Huollosta.

- Aamujen ja iltojen pimeässä koulujen yhteinen li-

kenneturvallisuskampanja saa huipennuksensa. Kampanja on oppilaiden suunnittelema ja sisältö perustuu alkuvuodesta tehtyyn kyselyyn, jossa oppilaat saivat omin sanoin kertoa mikä teki heidän koulumatkastaan turvallisen tai turvattoman. Tulokset osoittivat, että etenkin aikuisten käyttäytymisellä liikenteessä on suuri vaikutus koululaisten kou-

lumatkoihin; huomaavaiset aikuiset ovat hyvä asia kun taas autoilijat, jotka eivät ota huomioon lapsia tuovat turvattomuutta.

Hallintopäällikkö Tiina Koivisto Kirkkonummen kunnasta arvostaa Kirkkonummen Huollon monivuotista perinnettä.

- Olemme yhtä mieltä siitä, että tätä hyvää perinnettä kannattaa jatkaa.

Kirkkonummen Sanomat 9.9.2018

Kuvat: Kampanjan heijastin

Heijastinkilpailu

Osana heijastinkampanjaa järjestettiin alakouluilla 13.9. heijastinkilpailu, jossa suoritettiin heijastinten laskenta. Luokissa laskettiin opettajan johdolla, kuinka monella oppilaalla on jonkinlainen heijastin. Yhdellä oppilaalla saattoi olla useampia heijastimia ja ne kaikki laskettiin mukaan. Kilpailun voitti Vuorenmäen koulun 3B-luokka, jossa oppilailla oli keskimäärin yli 20 heijastinta/oppilas.

Kilpailussa kolme parhaiten sijoittunutta luokkaa palkittiin elokuvalipuilla tai retkellä luokan itse päättämään kohteeseen.

Joillakin kouluilla oppilaat hyödynsivät Liikenneturvan sivuja ja selvittivät, mitkä heijastimista olivat asianmukaisia ja mitä ei voitaisi hyväksyä mukaan laskentaan. Heijastinkilpailu toimi siten samalla opetustapahtumana.

Tiedote 1.10.2018

Heijastinkilpailun voitto Vuorenmäen kouluun

01.10.2018 13:22
 Kategoriat: Lapset Opetus Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella -projekti

[Turvallinen koulumatka kaikille](#) -kampanjan yhteydessä järjestettiin heijastinkilpailu, jossa luokat laskivat, kuinka monta heijastinta luokan oppilailla yhteensä oli. Kouluista löytyi ahkeria heijastimien käyttäjiä, ja voittavassa luokassa, Vuorenmäen koulun 3B-luokassa, oppilailla oli keskimäärin yli 20 heijastinta per oppilas.

Kilpailussa toiselle sijalle sijoittui Kirkkoharjun koulun 3C-luokka ja Heikkilän koulun 4A-luokka.

Turvallinen koulumatka kaikille on osa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín rahoittamaa hanketta [Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella](#).

Hallintopäällikkö Tiina Koivisto luovutti luokan palkinnon Elina Mokkialle.

Kunnan Facebook-sivu 1.10.2018

Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
 1. lokakuu kello 13.47

Heijastinkilpailun voitto Vuorenmäen kouluun

Turvallinen koulumatka kaikille -kampanjan yhteydessä järjestettiin heijastinkilpailu, jossa luokat laskivat, kuinka monta heijastinta luokan oppilailla yhteensä oli. Kouluista löytyi ahkeria heijastimien käyttäjiä, ja voittavassa luokassa, Vuorenmäen koulun 3B-luokassa, oppilailla oli keskimäärin yli 20 heijastinta per oppilas.

Hieno Vuorenmäen koulu!

KIRKKONUMMI.FI

Heijastinkilpailun voitto Vuorenmäen kouluun
 Uutisia > Heijastinkilpailun voitto Vuorenmäen kouluun...

16 Tykkää 1 kommentti 4 jakoa

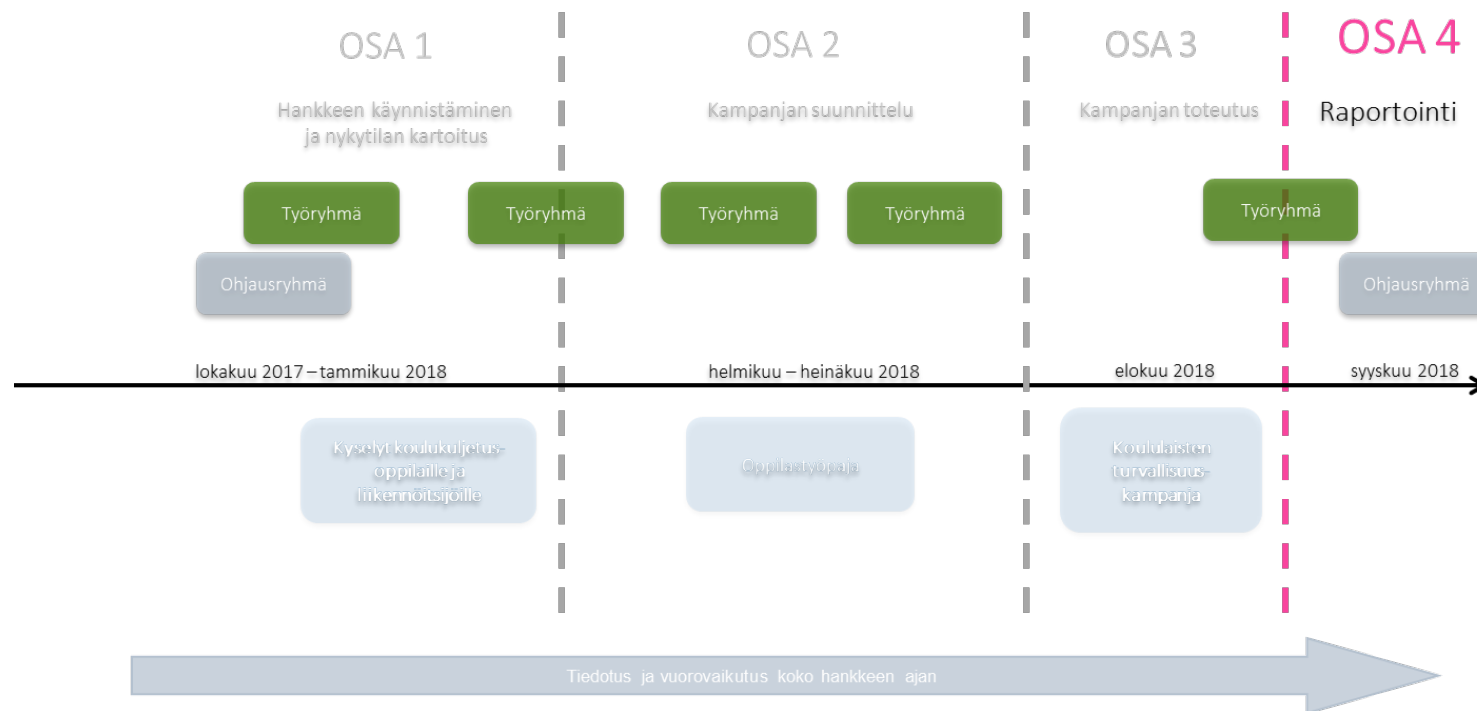
Tykkää Kommentoi Jaa

Kuntalähettiläiden osallistuminen hankkeeseen

Kirkkonummen kuntalähettiläät olivat hankkeessa aktiivisesti mukana. Kuntalähettiläät osallistuivat oppilastyöpajaan sekä yhteen hankkeen työryhmän kokoukseen. Kuntalähettiläätideoivat liikenneturvallisuuteen liittyvän videosarjan, jonka ensimmäinen osa julkaistiin kuntalähettiläiden Facebook-sivulla 26.9.2018.

6) PÄÄTELMÄT

Päätelmät

Missä onnistuttiin?

Hankkeen ideointivaiheessa kysyttiin oppilailta ja kilpailutetuilta liikennöitsijöiltä sähköisellä kyselyllä koulumatkojen turvallisuudesta ja matkoihin liittyvistä ongelmatilanteista. Kaiken kaikkiaan kyselyihin saatiin hyvä vastausmäärä. Kampanjan toteutuksen suunnittelussa kyselyn tulokset olivat avainasemassa. Oppilaat valitsivat tulevassa kampanjassa käytettävät hyvät asiat, joita haluttiin korostaa ja huonot asiat, joihin haluttiin kiinnittää huomiota. Kampanjan logo ja maskotit ovat oppilaiden tuotantoa. Kyselyiden tuloksia hyödynnettiin myös kilpailutettujen liikennöitsijöiden koulutuksessa.

Kampanja toteutettiin laajempaan kuin alkuperäisessä työohjelmassa oli suunniteltu. Työohjelmasta poiketen kampanjan näkymistä lisättiin enemmän kouluihin, omiin toimitiloihin (nuorisotilat, uimahallit, kunnantalo, koulut ja kirjastot), joissa nuoret ja vanhemmat liikkuvat. Resursseja ei tarvinnut näin olleen käyttää esimerkiksi linja-autoissa tehtävään markkinointiin, vaan kampanjan näkyvyys tehtiin kunnan omalla osaamisella ja resursseilla.

Ylimääräisenä kokonaisuutena hankkeessa laadittiin kampanjasivusto ”Turvallinen koulumatka kaikille”. Tämä sivusto korvasi työohjelmassa suunnitellut toimintakortit. Sivuston kautta hankkeen tuotos on laajemmin käytössä ja edesauttaa toiminnon kehittämistä ja jatkumista normaalina toimintona hankkeen jälkeen. Materiaalit ja toimintakonsepti ovat suoraan käytettävissä seuraavana syksynä ja soveltuvat myös jonkun toisen kunnan käyttöön. Tässä hankkeessa keskiössä olivat heijastimet, mutta ensi vuonna se voi olla jokin muu teema tai jokin eri ikäryhmä, esimerkiksi teini-ikäiset ja mopoilu.

Monialainen yhteistyö ja verkostomainen toiminta on selkeästi vahvistunut hankkeessa koulukuljetusten näkökulmasta. Kunnassa on saatu uusia kasvoja ja ajatuksia toiminnan ympärille.

Päätelmät

Osallistaminen ja vaikuttaminen olivat avainasemassa koko hankkeessa. Hankkeen onnistumisen näkökulmasta on ollut erittäin tärkeää, että oppilaat ovat saaneet olla mukana suunnittelussa ja toteutuksessa. Kyseessä on oppilaiden rakentama, värittävä ja kuvittama kampanja, joka on rakennettu hankkeen avulla. Hanke on myös ollut osaltaan uuden opetussuunnitelman hengen mukainen, sillä oppilaita on osallistettu hankkeeseen alusta alkaen. Hanke on toteuttanut myös kunnan strategiaa eli ottanut kuntalaiset mukana päätöksentekoon ja arjen toimintaan.

Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?

Jatkossa kampanja on hyvä järjestää hieman myöhemmin syksyllä, kun koulut ja koulukuljetukset ovat jo lähteneet käyntiin. Heijastinkampanja on jatkossa hyvä ajoittaa myöhempään ajankohtaan, kun heijastimen käyttö on ajankohtaisempaa (esim. lokakuun alku). Kaikki koulut eivät lähteneet yhtä suurella panoksella mukaan kampanjaan, mihin oltaisiin voitu vaikuttaa viestimällä kampanjasta laajemmin oppilaskunnan ohjaaville opettajille ja apulaisrehtoreille.

Kampanjan järjestäminen vaati paljon resursseja ja sen jalkauttamiseen kouluilla olisi ollut hyvä olla erillisiä resursseja. Kampanja järjestettiin vain muutaman henkilön toimesta ja se vaati heiltä merkittävää työpanosta. Alueen yrittäjiä ei saatu mukaan toivotussa mittakaavassa, sillä se olisi vaatinut huomattavasti enemmän markkinointia, johon ei ollut riittävästi resursseja.

Vanhempainyhdistyksen jäseniä ei saatu toimintaan mukaan, minkä arveltiin johtuvan siitä, että kampanjan suunnittelutyö oli päiväpainotteista ja sopii siten huonosti vanhempainyhdistyksen jäsenten aikatauluihin.

Hankkeen tulosten hyödyntäminen

Oppilaskyselyistä saatiin paljon arvokasta tietoa oppilaiden kokemista turvallisuuspuutteista koulumatkalla. Kyselyiden tulokset ja oppilastyöpajassa esille nousseet liikenneturvallisuusasiat vietiin Kirkkonummen liikenneturvallisuustyöryhmän tietoon ja jatkossa ryhmä voi edistää esiin nousseita haasteita. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin syksyn 2018 koulukuljetusten kilpailutuksessa ja tulokset esiteltiin valituille neljälle liikennöitsijälle liikennöitsijäkoulutuksessa. Oppilaskysely toistetaan jatkossa kahden vuoden välein.

Hankkeen taustatiedoksi kootussa onnettomuusanalyysissä nousi esille 15-vuotiaiden korkea onnettomuusriski. Tämä hanke keskittyi alakoululaisiin, mutta hankkeessa tunnistettiin tarve kohdistaa kampanjointia jatkossa myös yläkouluikäisiin.

Hankkeen verkkosivun on tarkoitus jatkossa toimia koulujen yhteisenä liikenneturvallisuussivuna. Sivulle on koottu hankkeen myötä syntyneet materiaalit ja ne ovat jatkossa suoraan käytettävissä kampanjoiden suunnitteluun. Materiaaleja ja toimintakonseptia voidaan hyödyntää myös muissa kunnissa.

Oppilaskyselystä kävi ilmi, että osa oppilaista kokee koulukuljetuksen kuljettajan käyttäytymisen pelottavaksi. Turvallisuuden tunteen lisäämiseksi kuljettajille laadittiin nimilaput. Nimilappujen käyttö on vapaaehtoista eikä sitä seurattu hankkeessa.

Oppilastyöpajassa ideoitiin myös kilpailua, jossa äänestettäisiin mukavimmat koulukuljetusten kuljettajat. Kilpailua ei kuitenkaan järjestetty syksyllä 2018 ilmenneiden koulukuljetusten kilpailutukseen liittyvien haasteiden vuoksi, mutta kilpailu on tarkoitus toteuttaa myöhemmin.

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Lisätietoja

Tiina Koivisto

Kirkkonummen kunta

Tiina.koivisto@kirkkonummi.fi

